

**TELEVİZYONLARDA YAYINLANAN GÜNDÜZ
KUŞAĞI PROGRAMLARINDA DEĞİŞEN AİLE
YAPISI VE MAHREMİYET**

**2022
YÜKSEK LİSANS TEZİ
SOSYOLOJİ ANABİLİM DALI**

Merve ÇETİNKAYA

**Danışman
Prof. Dr. Sinan YILMAZ**

**TELEVİZYONLARDA YAYINLANAN GÜNDÜZ KUŞAĞI
PROGRAMLARINDA DEĞİŞEN EŞLE YAPISI VE MAHREMİYET**

Merve ÇETİNKAYA

Prof. Dr. Sinan Yılmaz

**T.C.
Karabük Üniversitesi
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Sosyoloji Anabilim Dalında
Yüksek Lisans Tezi
Olarak Hazırlanmıştır**

KARABÜK

2022

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER	1
TEZ ONAY SAYFASI.....	4
DOĞRULUK BEYANI	5
ÖNSÖZ	6
ÖZ.....	7
ABSTRACT.....	8
ARŞİV KAYIT BİLGİLERİ.....	9
ARCHIVE RECORD INFORMATION	10
KISALTMALAR	11
ARAŞTIRMANIN KONUSU	12
ARAŞTIRMANIN AMACI VE ÖNEMİ.....	12
ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ.....	13
ARAŞTIRMA PROBLEMİ.....	13
KAPSAM VE SINIRLILIKLAR/KARŞILAŞILAN GÜÇLÜKLER	13
1. BİR KURUM OLARAK AİLE	14
1.1. AİLE TİPLERİ.....	15
1.2. TÜRK AİLE YAPISI VE AİLENİN GÖREVLERİ.....	17
2. MAHREMİYET VE MAHREMİYETİN DÖNÜŞÜMÜ	22
2.1. MAHREMİYET NEDİR?	22
2.2. TOPLUMSAL DEĞİŞME VE MAHREMİYET	23
2.2.1. İlkel Toplular	25
2.2.2. Tarım Topluları.....	25
2.2.3. Sanayi Topluları	26

2.2.4.	Modern Toplular	28
2.2.5.	Post Modern Toplular	29
2.3.	MAHREMİYET DÖNÜŞÜMÜNÜN TÜRK AİLE YAPISINA ETKİSİ	30
2.4.	ÇOCUKTA MAHREMİYET EĞİTİMİNİN ÖNEMİ	31
3.	TELEVİZYON KAVRAMINA GENEL BAKIŞ	34
3.1.	Haber Programları.....	34
3.2.	Eğlence Programları	35
3.3.	Spor Programları	35
3.4.	Belgesel Programları.....	36
3.5.	Çocuk Programları	36
3.6.	Sağlık Programları.....	37
3.7.	Yemek Programları	37
3.8.	Dizi Programları.....	37
3.9.	Gündüz Kuşağı Programlar	38
4.	TELEVİZYON PROGRAMLARININ MAHREMİYET İNŞASI.....	40
5.	İNCELENEN PROGRAMLAR HAKKINDA GENEL BİLGİLER.....	42
5.1.	Esra Erol'da.....	42
5.2.	Müge Anlı ile Tatlı Sert	42
6.	İÇERİK ANALİZİNİN UYGULANMASI	43
6.1.	Cinayet	43
6.1.1.	Örnek Olay Örgüsü-1.....	43
6.1.2.	Örnek Olay Örgüsü-2.....	48
6.1.3.	Örnek Olay Örgüsü-3.....	51
6.2.	Aile içi şiddet ve boşanma.....	57
6.2.1.	Örnek Olay Örgüsü-1.....	57
6.2.2.	Örnek Olay Örgüsü-2.....	61
6.2.3.	Örnek Olay Örgüsü-3.....	66
6.3.	Aldatma.....	73
6.3.1.	Örnek Olay Örgüsü-1.....	73
6.3.2.	Örnek Olay Örgüsü-2.....	76
6.3.3.	Örnek Olay Örgüsü-3.....	78
	SONUÇ	81
	Kaynakça	84

ÖZGEÇMİŞ **87**

TEZ ONAY SAYFASI

Merve ÇETİNKAYA tarafından hazırlanan “TELEVİZYONLARDA YAYINLANAN GÜNDÜZ KUŞAĞI PROGRAMLARINDA DEĞİŞEN AİLE YAPISI VE MAHREMİYET” başlıklı bu tezin Yüksek Lisans Tezi olarak uygun olduğunu onaylıyorum.

Prof. Dr. Sinan YILMAZ

.....

Tez Danışmanı, Sosyoloji Anabilim Dalı

Bu çalışma, jürimiz tarafından Oy Birliği ile Sosyoloji Anabilim Dalında Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir. 01.09.2022

Ünvanı, Adı SOYADI (Kurumu)

İmzası

Başkan : Prof. Dr. Sinan YILMAZ (KBÜ)

.....

Üye : Dr. Öğr. Üyesi Cihan AKKAYA (KBÜ)

.....

Üye : Dr. Öğr. Üyesi Sinan ZAVALSIZ (SBÜ)

.....

KBÜ Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Yönetim Kurulu, bu tez ile, Yüksek Lisans Tezi derecesini onamıştır.

Prof. Dr. Hasan SOLMAZ

.....

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürü

DOĞRULUK BEYANI

Yüksek lisans olarak sunduğum bu çalışmayı bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı herhangi bir yola tevessül etmeden yazdığımı, araştırmamı yaparken hangi tür alıntıların intihal kusuru sayılacağını bildiğimi, intihal kusuru sayılabilecek herhangi bir bölüme araştırmamda yer vermediğimi, yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden olduğunu ve bu eserlere metin içerisinde uygun şekilde atıf yapıldığını beyan ederim.

Enstitü tarafından belli bir zamana bağlı olmaksızın, tezimle ilgili yaptığım bu beyana aykırı bir durumun saptanması durumunda, ortaya çıkacak ahlaki ve hukuki tüm sonuçlara katlanmayı kabul ederim.

Adı Soyadı: Merve ÇETİNKAYA

İmza :

ÖNSÖZ

Bu çalışma Televizyonlarda Yayınlanan Gündüz Kuşığı Programlarında Değişen Aile Yapısı ve Mahremiyet konusunu tespit etmek amacıyla yazılmıştır. Bu tezin oluşumunda içerik analizi ve doküman incelemesi veri toplama araçları kullanılmıştır. Araştırma süresince, elde edilen verileri desteklemek amacıyla toplanan nitel bulgulara büyük oranda yer verilmiştir.

Bu araştırmanın ortaya çıkmasında, oluşturulmasında ve tamamlanmasında emeği geçen herkese teşekkür etmeyi borç bilirim. Lisansüstü eğitimimde birikimlerinden yararlandığım, Karabük Üniversitesi Sosyoloji Anabilim Dalı'ndaki tüm hocalarıma şükranlarımı sunarım. Lisansüstü eğitimimde konumun seçilmesinde ve aile üzerinde çalışmamda büyük etkisi olan ve kıymetli vaktini benimle paylaşan tez danışmanım Prof. Dr. Sinan Yılmaz hocama teşekkür ederim. Araştırmalarımaya yürekten verdikleri destekten ve her zaman maddi-manevi yanımda hissettiğim, çalışma azmim ve gayretim kaynağı olan sevgili anneme, babama ve değerli eşime teşekkürlerimi sunarım.

Bu Çalışmanın tüm öğrenci ve öğretmenlere faydalı olması dileğimle sevgi ve saygılarımı sunarım.

ÖZ

Aile en küçük toplumsal birimdir ve aynı zamanda bir toplumun temelidir. Bu temelin bozulması o toplumunda bozulmasına yol açar. Sağlıklı bireyler, sağlıklı toplum ve hatta sağlıklı insan ilişkileri için sağlıklı bir aile ortamı gereklidir. Bu nedenle aile kurumunun korunması bir toplum için en önemli hususlardan bir tanesidir. Bu bağlamda bu çalışma “Televizyonlarda Yayınlanan Gündüz Kuşağı Programlarında Değişen Aile Yapısı ve Mahremiyet” konusunu ele almaktadır. Çalışma, televizyonda yayınlanan bazı gündüz programlarının Türk aile yapısı ve algısı için tehdit oluşturduğu varsayılmaktadır.

Türk toplumu televizyon karşısında çok vakit geçiren bir toplum olduğu için aile içindeki tüm sapsmalara aile olarak hepsi şahittir ve izlerler. Tezde incelenen söz konusu programlarda aile içi şiddet, cinayet, aldatma ve tecavüz gibi toplum değerlerini yok etmenin önünü açabilecek mahremiyet ve ahlaktan uzak konular milyonların gözü önünde normalleştirilmektedir. Türk kültüründe özel kabul edilen bazı konular ve alanlar vardır ama bu programlarda özel olarak gördüğümüz konular artık birer meta olarak görülmeye başlanmıştır. Belki de araştırma sırasında Türk ailesini en çok üzen noktalardan biri, mahcubiyet ve rahatsızlık duygularının yerini doğallığın ve sıradanlığın almasıdır. Araştırmada, bu programlar aracılığıyla bir ailedeki en mahrem konuların tüm açıklığıyla ortaya çıkarıldığı ve günlerce tartışıldığı tespit edilmiştir.

Toplumun ahlakını bozan ve bazen bu ahlaksızlığı özendiren bu programlar, Türk aile yapımız için ciddi bir tehdit oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Aile; Aile Yapısı; Mahremiyet; Mahremiyetin Dönüşümü; Televizyon

ABSTRACT

The family is the smallest social unit and is also the foundation of a society. The deterioration of this foundation leads to the deterioration of that society. A healthy family environment is necessary for healthy individuals, healthy society and even healthy human relations. Therefore, the protection of the family institution is one of the most important issues for a society. In this sense, this study tackles with the subject of "The Changing Family Structure and Privacy in Daytime Shows Broadcasted on TV". The study assumes that some daytime programs broadcasted on television pose a threat to the Turkish family structure and to the perception of privacy.

Since Turkish society is a society that spends lots of time in front of the television, they all witness and watch all the family deviations as a whole family. In the aforementioned programs examined in the thesis, the subjects that is far from privacy and morality which could pave the way for destroying the values of society, such as domestic violence, murder, deception and rape, is being normalized in front of millions. There are some topics and areas that are considered private in Turkish culture, but the topics that we see as private in these programs have started to be seen as commodities. Perhaps one of the points that we found most distressing for the Turkish family during the research is that the feelings of embarrassment and discomfort are replaced by naturalness and mediocrity. The study found that the most intimate issues in a family are being revealed with all their clarity through these programs and that issues are being discussed for days.

These programs, which destroy the morals of the society and sometimes encourage such immorality, pose a serious threat to our Turkish family structure.

Keywords: Family; Family structure; Privacy; Transformation of Privacy; Television

ARŞİV KAYIT BİLGİLERİ

Tezin Adı	Televizyonlarda Yayınlanan Gündüz Kuşığı Programlarında Değişen Aile Yapısı ve Mahremiyet
Tezin Yazarı	Merve Çetinkaya
Tezin Danışmanı	Prof. Dr. Sinan Yılmaz
Tezin Derecesi	Yüksek Lisans
Tezin Tarihi	01.09.2022
Tezin Alanı	Sosyoloji
Tezin Yeri	KBÜ/LEE
Tezin Sayfa Sayısı	87
Anahtar Kelimeler	Aile; Mahremiyet; Televizyon; Ahlak; Toplum

ARCHIVE RECORD INFORMATION

Name of the Thesis	Changing Family Structure and Privacy in Daytime Shows Broadcasted on Televisions
Author of the Thesis	Merve Çetinkaya
Advisor of the Thesis	Prof. Dr. Sinan Yılmaz
Status of the Thesis	Master's Degree
Date of the Thesis	01.09.2022
Field of the Thesis	Sociology
Place of the Thesis	KBU/LEE
Total Page Number	87
Keywords	Family; Privacy; Television; Morality; Society

KISALTMALAR

YY :Yüzyıl

VB :Ve Benzeri

DK :Dakika

RTÜK :Radyo Televizyon Üst Kurumu

ARAŞTIRMANIN KONUSU

En etkili kitle iletişim araçlarından biri hiç şüphesiz televizyondur. İcadından bugüne insanlığın vazgeçilmezi olmuş ve hayatımızın bir parçası haline gelmiştir. Kadınların erkeklere göre iş hayatında bulunma oranları daha düşük olduğu için televizyonlarda gündüz kuşağı programlarının çoğu kadınlara yönelik hazırlanır. Aile içi şiddet, cinayet, tecavüz, çocuk istismarı gibi daha birçok vakaların sıklıkla yer aldığı gündüz kuşağı programları hiç şüphesiz aile hayatımıza ve mahremiyetimiz üzerinde büyük etkiye sahiptir. Özellikle pandemi dönemi başladığından bu yana büyük küçük demeden her gün saatlerce televizyon karşısında daha fazla vakit geçirdiğimiz bu günlerde fazlaca şiddet, cinayet, tecavüz, ihanet, çocuk istismarı gibi birçok olaya hep birlikte şahit olduk ve olmaya devam ediyoruz. Bu gibi olayların sayısının giderek artması ve aile içi mahremiyet algımızı etkilemesi böyle bir tezin konusunun belirlenmesinde ve hazırlanmasında başlıca amaç olmuştur.

ARAŞTIRMANIN AMACI VE ÖNEMİ

20. yy. en önemli icatlarından biri olan televizyonun bir diğer adı sihirli kutudur. Sosyo-ekonomik, kültürel, siyasi ve teknolojik birçok gelişmeye öncülük yapan televizyon, yararları olmasına karşılık insanlardan götördükleri de çok fazladır. Televizyonun, toplum üzerindeki etkisi oldukça büyüktür. “Geniş bir tanımı olduğu için tartışılması zor bir konu olan mahremiyet; televizyon yayıncılığında içerik anlamındaki değişikliklerle dönüşüm geçirmiştir” (Serttaş, 2017). İnsanın varlığı mahremiyet üzerine kurulmuştur. Mahremiyet kavramı anlam açısından her dönem ve her toplulukta değişiklik gösteren bir kavramdır. Bu yüzden mahremiyet kavramı çerçevesinde araştırmamızda ilkel toplumlar, tarım toplumları, sanayi toplumları, modern toplumlar ve post modern toplumlar şeklinde incelenmiştir. Mahremiyet kavramı anlam olarak esnek bir kavram olduğu için sınırları tam olarak belirlenmiş çerçevede konuşmak mümkün değildir çünkü herkes için mahremiyet algısı farklıdır. Mahremiyet kavramının en sade tanımı özel alandır. Aile kurumunun mahremiyeti de en önemli hususlardan bir tanesidir. Aile hayatı, mahrem ve gizemli yönüyle geleneğin yaşatılmasında ve toplumsal dokunun gelecek nesillere aktarılmasında bir milletin beslendiği en önemli damar olup bu damarı korumak hepimizin görevidir (Polat & Karslı, 2012). Mahremiyete yönelik değer, tutum, davranış, tercih ve beklentilerdeki

farklılıklar; kişisel özelliklerden, sosyal statülerden, fiziksel ve kültürel ortamının niteliklerinden de kaynaklanabilir.

ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

Televizyonda yayınlanan gündüz kuşağı programlarının aile hayatı ve mahremiyet üzerindeki etkisini gözler önüne sermeyi amaçlayan bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden biri olan içerik analizi ve doküman incelemesi kullanıldığı için araştırma nitel bir araştırma özelliği taşımaktadır. Genelde hafta içi yayınlanan kadın kuşağı programlarından aile içi mahremiyet algısına zarar verdiği düşünülen konular seçilerek bu konular üzerine bir derinlemesine analiz yapılmış olup araştırma süresi boyunca farklı kaynaklardan da faydalanarak, planlı ve düzenli bir şekilde ilerleyerek; çalışmamızın sonuna vardığımızda istediğimiz sonuçları elde edip çalışmamızın amaca ulaşmasını sağlayacağız.

ARAŞTIRMA PROBLEMİ

Televizyonlarda yayınlanan bazı gündüz kuşağı kadın programları aile hayatının değişimi ve mahremiyet kavramının dönüşümü hakkında bilgi vermektedir. Bu programların detaylı incelenmesi bize bu konuda bize fikir verecektir. Çalışmamız televizyonda yayınlanan gündüz kuşağı kadın programlarında mahremiyet algımızı etkileyen konular çerçevesinde Mahremiyetin Dönüşümü Türk Aile Yapısını nasıl etkilemiştir ve bu etkinin doğurduğu sonuçlar nelerdir? Ana sorusu etrafında şekillenmektedir.

KAPSAM VE SINIRLILIKLAR/KARŞILAŞILAN GÜÇLÜKLER

Televizyonlarda yayınlanan bazı gündüz kuşağı kadın programları aile hayatının değişimi ve mahremiyet kavramının dönüşümü hakkında bilgi vermektedir. Çalışmamız televizyonda hafta içi yayınlanan gündüz kuşağı programlarından olan “Esra Erol’da” ve “Müge Anlı ile Tatlı Sert” programlarında işlenen konular çerçevesi etrafında 2020,2021 ve 2022 Tarih aralıklı sınırlı tutulmuştur.

Zaman problemi hemen hemen her çalışmanın sınırlılığı olmasından dolayı bu çalışmada sınırlılıklarından bir tanesidir. Özellikle “Müge Anlı ile Tatlı Sert” programı uzun yıllardır devam etmektedir ve bölüm sayısı oldukça fazladır hepsini tek tek izlemek ve analiz yapmak imkânsız olduğundan belli bir zaman aralığında yayınlanan programlar seçilip izlenmiştir.

1. BİR KURUM OLARAK AİLE

Allah insanı kadın ve erkek olarak 2 cins yaratmıştır. Kadın yaratılışı gereği erkeğe göre mahremiyet kavramını daha çok doğasında barındıran bir varlıktır. Aile dediğimiz kavram da temel olarak bir kadın ve bir erkeğin yani 2 farklı cinsin bir araya gelmesiyle oluşmaktadır. Bireyin içinde yer aldığı ilk ve en önemli sosyal kurum aile olduğu için “aile” kavramı üzerine şimdiye kadar yapılmış sayısız tanım yapılmıştır. En kısa tanımıyla evlilik yolu ile oluşan ve aralarında kan bağı bulunan kurumdur. İlk insanlardan bugüne kadar aile kurumu hep var ve var olmaya devam edecek olan bir kurumdur. Çocuk dünyaya geldiği andan itibaren onun için gerekli olan en önemli ihtiyaçları (beslenme, barınma, yeme-içme, sevmeye-sevilmeye) ilk aile karşılamaya başlamaktadır. Bu yüzden aile içinde dünyaya gelen çocuk için bu ihtiyaçların karşılanmasında anne-babanın rolü büyüktür. Sağlıklı bireyler için sağlıklı bir aile ortamı gereklidir. Aile içindeki ev ortamının durumu, ailenin maddi imkanları, ana-babanın sosyokültürel çevresi, anne-babanın eğitim seviyesi, yaşadıkları şehir gibi daha sayılabilecek birçok etmen çocuk için önemlidir.

Aile kurumu dünyanın neresine gidersek gidelim her toplumda olan özel bir kurum olarak görülmektedir. Her toplumda olmasına rağmen işlevleri farklıdır. Aile kurumunun birçok işlevinin yanında en önemli işlevlerinden bir tanesi de ailenin ahlaki bir kurum olan bireyi eğitmesidir. Birey kişisel gelişimine aile kurumunda içinde başlar ve ilk olarak ailede öğrenme gerçekleşir. Temel olarak şunu söylemek gerekir ki aile bireyin hayatında doğumda ölüme kadar etkisini sürdüren bir kurumdur.

Geriye dönüp baktığımızda kendimizde hayatımızdan, yaşantımızda ailelerin izlerini görmek mümkündür. İşte tam bu yüzden de yukarıda da belirttiğimiz gibi sağlıklı bireyler, topluma faydalı bireyler için sağlıklı ve düzgün aile ortamları gerekmektedir. Sağlıklı bireyler sağlıklı, huzurlu aile ortamlarında yetişmektedir.

Peki yeni nesillerin sağlıklı ve mutlu bireyler olmaları için bize düşen görev nedir? Ya da bu noktada nasıl davranmalıyız?

Burada karşımıza çıkan yanıt iyi bir eş seçimi olacaktır. Özellikle bizim Türk toplumumuzda aile kurmak zor ve kutsal bir görev olarak görülmektedir. Yeni nesillerin en doğru aile ortamlarında yetişmesi için hem kadın hem de erkek bireylere oldukça fazla önemli rol düşmektedir.

1.1. Aile Tipleri

Aile dediğimiz kavram aslında içinde birçok çeşitliliği barındırın bir kavramdır. Geçmişten günümüze baktığımız zaman aile kurumu hep varlığını devam ettirmiştir ama her toplumda veya her döneme göre farklılık göstermektedir.

“Bu anlamda ailenin kökeni hususunda dört temel yaklaşım bulunduğu görülmektedir” (Can, Ailenin Tarihsel Gelişimi: Dünü, Bugünü ve Yarını, 2013).

1. Ailenin meydana gelişini cinsel içgüdüyle yani cinselliği merkeze koyarak açıklayanlar,

2. Ailenin meydana gelişini “mutlak cinsi serbestlik” ile açıklayanlar,

3. Ailenin bir tekâmül ve olgunlaşma sonucunda ortaya çıktığını iddia edenler,

4. İnsanlığın başlangıcından itibaren yani Hz. Âdem ve Hz. Havva'nın yaratılışından bu yana ailenin var olduğunu ve bir sonunun olmayacağını öne sürenler (Can, Ailenin Tarihsel Gelişimi: Dünü, Bugünü ve Yarını, 2013).

İlk olarak baktığımız zaman kadın ve erkeğin cinsel istekleri ile aile birliğinin oluştuğunu söylerler. Aile aslında insanın doğasında bulunan bir takım iç güdülerini harekete geçirmektedir. Bu iç güdüler de en insan için en doğal karşılanan bir durum olduğundan ailenin oluşumu bir nevi en doğal ve kaçınılmaz bir ihtiyaç olarak görülmektedir. Aslında ailenin oluşumu ile ilgili geçmişten bugüne farklı görüşler ortaya atılsa da hepsinin temeli bir “anlaşma” ve bir arada olma” durumunu içermektedir.

Aile tipleri dediğimizde en temel ayırım “çekirdek aile” ve “geniş aile” şeklinde yapılmaktadır.

Çekirdek aile: En kısa tanımı ile anne, baba ve çocuklardan oluşan aile olarak tanımlanmaktadır.

Geniş aile: Çekirdek ailenin tersine anne baba ve çocuklar dışında anneanne, babaanne, dede, hala, teyze gibi yakın akrabalarında içinde olduğu aile tipi olarak tanımlanmaktadır. Geniş aile geleneksel bir aile modelini oluşturmaktadır. Modern toplumlarda pek sık rastlanan aile tipi değildir. Daha çok sanayi önce toplumlarda görülmektedir. Sanayi öncesi toplumlar geçimini genel olarak tarım ve hayvancılıkla sağladığından nüfusun büyük çoğunluğu da köylerde yoğunlaşmaktadır. Bu yüzden

köyün nüfusunun çoğunluğunu tarım hayvancılıkla uğraşan geleneksel aile tipleri oluşturmaktadır. Herkesin bir işin ucundan tuttuğu bu ailelerde “iş birliği” o aileyi bir arada tutan en temel kavram olarak karşımıza çıkmaktadır. Köyden kente göçlerle beraber insanlar da şehirlerde sanayi gibi alanlarda çalışma imkânı bulmuştur ve köydeki çekirdek ailesini de yanına alarak sanayinin yoğunlaştığı bölgelere yerleşmeye başlamıştır böylece geniş yani geleneksel aile tipiden daha çok çekirdek aile tipleri oluşmaya başlamıştır.

Bir başka temel aile sınıflandırması yerleşim yerine göre ailelerdir ve bunu da 3 alt başlık altında incelenmiştir (Gökçe, 2018).

Kırsalda yaşayan: Sanayi devrimi ile kırsal alanlardan kentlere akın akın göçler meydana gelmiştir. Böylelikle kırsalda yaşayan aile sayısı azalmaya başlamıştır ve bu azalma günümüzde de hala devam etmektedir.

Kentte yaşayan: Kent artık toplumlara cazip gelen bir yer olarak görülmeye başlanmıştır. Kentte bir takım çekici faktörler vardır. İstihdam olanaklarının fazla olması, eğitim, sağlık ve ekonomik faktörler gibi etmenler insanları kentlere çeken nedenler arasında sayılmaktadır.

Gecekondu da yaşayan: Gecekonducular genel olarak iş imkânı fazla olan büyük şehirlerde yoğunlaşmıştır. Bu gecekonducularda yaşayan ailelerin sayısı da azımsanmayacak kadar fazladır. “Akrabalık dayanışması gecekondu ailesinin en güçlü yanındır” (Gökçe, 2018).

Aile tipleri başlığı altında otorite şekline göre bir aile sınıflandırması da yapılmıştır.

Anaerkil aile: Aile kavramı içinde aile reisinin kim olduğu, kim olması gerektiği hep önemli konular arasında yer almıştır. Anaerkil aile dediğimizde aile içinde kadının egemen olduğu pek yaygın görülmeyen aile tipidir (Ahmet, 2013).

Babaerkil aile: Günümüz toplumlarında anaerkil aileye göre en sık karşılaştığımız aile tipi babaerkil ailedir. Aile içinde babanın egemenliği söz konusudur.

“Oluşum süreci bakımından aile tipleri üzerinde duracak olursak. Burada Morgan’ın ailenin oluşumu ve dönüşüm süreciyle ilgili bir sınıflandırması söz

konusudur” (Ahmet, 2013). Morgan oluşum süreci bakımından Aile tiplerini 3 başlık altında inceler;

Kandaş Aile: Bu aile tipinde cinsel ilişki anne ile çocuk, baba ile çocuk arası ilişki yasaklanmış fakat kardeşler arası ilişki serbesttir. Morgan’ın bu aile tiplemesi aslında baktığımız zaman bizim hem dini açıdan hemde adetlerimiz açısından tamamen ters düşmektedir. Dini açıdan İslam dinine göre Allah kardeşler arası (süt kardeşler de dahil) evliliği kesinlikle haram kılmıştır.

Ortaklaşa Aile: Kardeşler arası ilişki yasaktır.

İki Başlı Aile: Erkek sadece bir kadınla yaşayabilir ama birden fazla kadınla ilişkiye girmesine izin verilmiştir.

1.2. Türk Aile Yapısı ve Ailenin Görevleri

Türkiye’de sosyodemografik ve ekonomik dönüşümler farklı aile yapılarının ortaya çıkmasına ve aile yapısındaki değişmelere yol açmıştır. Geleneksel aile biçimleri yavaş yavaş ortadan kalkmaya başlamış yerine modernleşme ile yeni yaşam biçimlerine uygun aile tipleri ortaya çıkmıştır. Bu aile tiplerinin ortaya çıkmasını etkileyen çeşitli sebepler vardır. Bu sebepler arasında şunlar sayılabilir; (Can, Ailenin Tarihsel Gelişimi: Dünü, Bugünü ve Yarını, 2013).

- Nüfusun doğurganlık seviyesi,
- Nüfusun yerleşim yerine göre dağılımı,
- Nüfusun sektörlere göre dağılımı,
- Kadının iş hayatına katılması.

Araştırmalara bakacak olursak Türkiye genç nüfus yapısından yaşlı nüfus yapısına doğru ilerleyen bir ülkedir ve nüfusun büyük çoğunluğu kentlerde yoğunlaşmıştır. “Yaşanan son çeyrek yüzyıllık dönemde kadının ekonomik alandaki kayda değer atılımı bu bağlamda çıkartılan yasalar ve onanan uluslararası sözleşmelerle de güçlendirilmiş bulunmaktadır” (Gürol, 2007). Kadının iş hayatına girmesiyle kadın başına düşen doğum oranı da azalmaya başlamıştır. “Gözlenen doğurganlık seviyesinin azalmasıyla birlikte ortaya çıkan ve toplumun geleceğe ilişkin demografik planlarını daha iyi görmemizi sağlayan istenen çocuk sayısının da azaldığı görülmektedir” (Şatıroğlu, 2010). Aile başına düşen çocuk sayısının azalması aslında

Türkiye’de yaşlı nüfus oranının genç nüfusa göre artması anlamına gelmektedir. Bu sebepten dolayı zaman zaman siyasi partilerinde bununla ilgili söylemleri mevcuttur.

Türkiye’de aile yapısının zaman içerisinde değişimi beraberinde birden çok sebebe bağlı olarak incelenmiştir. Evlilik yaşının değişmesi bu ilk nedenler arasında sayılmıştır. Modern öncesi dönemlere baktığımız zaman 14 15’li yaşlara kadar kadın ve erkeklerde evliliklere rastlamamız mümkündür. Günümüzde ise evliliklere yaş sınırı getirildiğinden dolayı ve bunun yanında sayabileceğimiz daha birçok etkenden ortalama evlilik yaşı 28 yaşlara kadar geldiği görülmektedir.

“Birleşmiş Milletler ’in 1994 Aile Yılı sloganı ‘Aile toplumun yüreğindeki en küçük demokrasi birimidir’ cümlesinde ifadesini bulmuştur” (Gökçe, 2018). İnsan hayatına doğum gibi büyük bir mucize ile başlar ve hayata başladığı zaman aslında bir nevi zekâ ve yetenek açısından sıfır olarak başlar. Hayatının en önemli adımlarını içinde bulunduğu aile kurumunda atmaya başlar. Bu yüzden de sağlıklı bireyler için sağlıklı ve Türk gelenek göreneklerine uygun aile ortamları oluşturmamız biz bireylere düşen en önemli görevlerin başında gelmektedir. Baba anne ve çocuklardan oluşan çekirdek ailede babaya en önemli sorumluluk düşmektedir (Can, 2013). Baba dediğimizde ilk aklımıza gelen maddi olarak üstlendiği sorumluluklardır ama bu sorumluluklar sadece maddi olmaktan ziyade yerine getirmesi gereken eşine ve çocuklarına karşı manevi sorumlulukları da oldukça fazladır. “İyi bir anne baba olmanın yolu sevgi, sabır, bilgi ve emekten geçmektedir” (Balın, 2021).Aileyi koruyup kollamak yine babanın üstlendiği en önemli görevlerden bir tanesidir.

Anne dediğimizde ise ailenin belki de kalbinin attığı yer tam olarak bu kişidir. Dinimizde de annelerin ne kadar kutsal olduğu çeşitli hadislerle karşımıza çıkmaktadır. Bebeğin anne rahmine düşmesinden itibaren dış dünya ilişkisini bebek ilk anne aracılığı ile kurmaya başlar. Dünyaya geldiğinde ise durum pek de değişmez bebeğe yine en yakın olan temel ihtiyaçlarını ilk karşılayan kişi annesidir ve bu yüzden anne dünyada çocuğun güven kaynağıdır. Çocuğun ilk ilişki kurmaya başladığı kişi annesidir ve bu ilişki kurma biçimi belki de bütün hayatına etki edeceğinden annesi ile arasındaki ilişki bütün ilişki biçimlerini etkilemektedir. Tabi ki bütün bunlar yaşanırken baba olayların dışında kalmaz anne baba ve çocuk ilişkisi ne kadar sevgi üzerine kurulursa bir o kadar da çocuğun bedensel, zihinsel ve duygusal gelişimi için önemli olacaktır. Çocuk annesinin gözetimi ve denetimi altında dış dünyayı tanır ve

keşfetmeye başlar. Bu aşamada çocuk annenin davranışlarını izleyerek kendi davranışlarını şekillendirir. Yani çocuk dünyayı annesinin açıkladığı biçimde algılar ve tanır. Belki de araştırmamızın kemik noktası burasıdır. Bir çocuk ne kadar güzel, ahlaklı bir aile ortamında büyürse kendi hayatını da içinde büyüdüğü aile ortamına göre şekillendirmeye kalkacaktır. Bu yüzden ebeveynlere çok önemli rol düşmektedir. Konuyu bu hususta incelediğimiz zaman aile kurumunun görevleri dediğimizde karşımıza çıkan maddeleri şu şekilde özetmek mümkün olacaktır:

- Ebeveynlerin, çocuklarının temel ihtiyaçları (yeme, içme, barınma, eğitim) ve psikolojik ihtiyaçlarını (sevme, sevilme) karşılamak.
- Ebeveynlerin, çocuklarına güzel ahlakı ve iyi insan olmayı öğretmek.
- Ebeveynlerin, bütün çocuklar arasında eşit ve adil davranmak.
- Eşlerin birbirlerine karşı saygı ve sevgisini korumak.
- Babanın ailenin maddi ve manevi ihtiyaçlarını karşılamak.
- Annenin en önemli görevi ailenin sevgi ihtiyacını karşılamak, çocuklarla ve eşyle yakından ilgilenmek.
- Çocuklar ebeveynlerine karşı saygılı olmak.

Aile kurumu baktığımız zaman ne kadar geriye gidersek gidelim ya da yaşadığımız şu zaman diliminden ne kadar ileriye gidersek gidelim hiçbir zaman varlığını ve önemini kaybetmeyecek, özellikle de bizim kültürümüzde kutsal kabul gördüğümüz bir kurumdur. Aile kurumu varlığını hep koruyacaktır evet ama bazen de zarar görecektir. Özellikle teknolojik gelişmelerle birlikte Türk aile yapımızdaki değişme inkâr edilemeyecek bir gerçeklik olarak karşımıza çıkmaktadır. Günümüzün vazgeçilmez unsurları olarak görülen teknolojik gelişmelerin kullanımı noktasında özenli davranılması, bilinçli şekilde kullanılması ve bunun için bireylerin bilgilendirilmesi, oluşabilecek herhangi bir sorun karşısında alınabilecek önlemlerde bize yardımcı olacak nitelikte olup bu konuda büyük bir hassasiyetle herkesin üzerine düşeni eksiksiz yapması gerekir (Yücel & Funda, 2017). Türk aile sistemi içerisinde tüm aile üyelerinin sorumlulukları vardır. Her aile içerisinde eşlerin birbirlerine, ana-babanın çocuklarına ve çocuklarında ana- babalarına karşı görevleri bellidir ve düzen içerisinde aile kurumu sistemli bir şekilde işler. Konuyla ilgili cevap aranan sorulara yönelecek olursak şu değerlendirmeleri yapabilmemiz mümkün görünmektedir: Türk aile yapısı; anne, baba ve çocuklardan oluşan, çekirdek aile olarak tanımladığımız bir

yapıyı içinde barındıran, kendi gelenek, görenek, örf ve adetlerini muhafaza eden, dinine bağlılığın hala devam ettiği aile içi birlik ve beraberliğin olduğu, aile bireylerinin birbirlerine saygı ve sevgi çerçevesinde olduğu aile yapısıdır ve burada en önemli kavramlardan 2 tanesi sevgi ve saygıdır bu kavramlar aile kurumunun temelini oluşturan 2 can alıcı noktadır (Yücel & Funda, 2017).

Ailenin görevleri başlığı altında ana hatlarıyla bakacak olursak şu 3 alt başlık altında toplayabilir: (Yücel & Funda, 2017).

- Biyolojik görevler
- Psikolojik görevler
- Ekonomik görevler

Ailenin oluşum temelinde cinsel güdülerini barındırır ve her birey neslinin devam ettirmek için bir aile kurup çocuklara bakmak ister. Böylece ailenin temel görevlerinden olan biyolojik görev yerine getirilmiş olur.

Psikolojik görevler alt başlığı altında ise; her aile bireylerinin birbirlerine karşı yerine getirilmesi gereken sorumlulukları vardır. Bu sorumluluk ve görevler olmazsa zaten o aile sağlıklı bir aile olmaz ve sağlıklı bireyler yetişmez. Öncelikle aile kurumunun oluşması için bir kadın ve bir erkek olarak 2 ayrı cinse ihtiyaç duyulmaktadır. İlk olarak daha ebeveyn olmadan kadın ve erkeğin birbirlerine karşı sorumluluklarını iyi bilmeleri gerekmektedir. Bu anlamda gerçekten kendilerine güvenen bireylerin bu yola çıkması gerekir aslında her şeyin temeli tam olarak da burada başlamaktadır. Eşler arasında öncelikle sonsuz güven ve sonsuz saygı olması gerekmektedir. Bunlar evliliğin de aile kurumunun da yapıtaşlarıdır. Güven ve saygı çerçevesinden çıkmış aileler “sağlıklı aileler” kavramına aykırı düşmektedir. Toplum sağlıklı bireylere ihtiyaç duymaktadır ve sağlıklı bireyler içinde sağlıklı bir aile ortamına gerek vardır. Ailemizi kurarken aslında en önemli husus burada başlar eğer sonsuz güven ve sonsuz saygı çerçevesinde ilerleyebilirsek çocuklarımıza da örnek davranışlar sergiler bizi örnek almalarını sağlarız. Bu anlamda eşlerin birbirlerine karşı olan tavır ve tutumları oldukça önem arz etmektedir.

Biyolojik ve psikolojik görevlerin yanında bir de ekonomik görevler vardır. Aile kurumunun hayatını idame ettirmesi için ekonomik olarak bir gelir kaynağına ihtiyaç duymaktadır. Türk aile yapımızda da bu görevi genelde aile babaları üstlenmektedir. Aile içerisinde babalar genelde işe gidip eve ekmek getirirler.

Çocuklar ise bizim kültürümüzde genel olarak 18 yaşına gelene kadar ekonomik özgürlüğünü kazanmamıştır ve ekonomik olarak anne babaya bağımlıdır. Günümüz modern aile yapısında ve şartlarında hem anne baba birlikte çalışıp ailesine bakabilmektedir.

2. MAHREMİYET VE MAHREMİYETİN DÖNÜŞÜMÜ

2.1. Mahremiyet Nedir?

Mahremiyet kavramına bir tanım yapmak gerekiyorsa eğer en kısa halile mahremiyet; gizlilik anlamına gelmektedir. Gizlilik, başkasına söylenmemesi gereken şey, sır olan şeyler gibi kavramlarıyla ilişkisi olan mahremiyet aslında hayatımızın merkezinde olan kavramlardan bir tanesidir. Arapçada haram kelimesinden türemiş olan mahrem; yapılmaması gereken şeyler, özel alana ait olan şeyler gibi anlamlara da gelmektedir. Bizim dilimizde ise daha çok mahrem kelimesini özel alanlarımızı ifade etmek için kullanırız. Bu kavramın topluma veya yaşadığımız döneme göre değişikliklere uğradığı bilinmektedir. Mahremiyet algısının değişmesinin nedenleri arasında; teknolojik gelişmeler, sosyal ve kültürel alandaki değişimler, ekonomik alandaki değişimler ve siyasi alandaki gelişmeleri vardır (Çelikoğlu, 2008). Bu yüzden bu kavramı incelerken ilkel toplumlarda, tarım toplumlarında, sanayi toplumlarında, modern ve post modern toplumlarda olmak üzere ayrı başlıklar altında daha detaylı bir şekilde incelenmiştir.

“Bu bizim mahremimiz”, mahrem alanımız” gibi kullanımlarla da çok sık karşılaşırız. Mahrem kelimesi ile aslında kişinin kendine ait çizilmiş sınırları olan bir alan gözümüzde canlanmaktadır. Kişinin bedeni, yaşadığı özel alan, inançları gibi birçok konu mahremiyetin kavramı içirisinde değerlendirilebilir. “Kuşkusuz, beden sadece mekânsal sınırları sabit bir eylem aracı değildir” (Giddens, 2019). Kişinin koruyup kollaması gereken şahsına ait en önemli mahrem alanıdır.

Mahrem kelimesi sadece bir kişinin özel alanını ifade edebileceği gibi aile kavramı ile de sıkı bir ilişki içindedir. “Aile içinde kalması gereken özel bilgilerin veya sadece aileyi ilgilendiren şeylerin gizlice araştırılması aile mahremiyetini ihlal etmektir” (Çekiç, 2021).

İçinde bulunduğumuz teknoloji çağıyla birlikte bu çağın hayatımıza dahil ettikleri kadar hayatımızdan uzaklaştırdıkları da bir gerçektir. 7-24 yanımızda taşıdığımız telefonlarımızda yüklü olan onlarca uygulamalara bize erişim iznini sorduğunda kendi ellerimiz ile bu izinleri veriyoruz ve en mahrem eşyamız dediğimiz telefonumuza bile galerimizin veya mesajlarımızın kimin gördüğünden habersiziz. “İzlenmiyor olsa bile izleniyor olma” hissiyatını bize yaşıyorlar (Vatandaş, 2020).

İçinde yaşadığımız toplum ve iktidarın gereği olarak gözetleme mekanizmaları daha etkili bir şekilde işlemektedir. “Çünkü iktidar düzleminde gözetlemenin cezalandırmadan daha etkili, verimli ve ucuz olduğu bu dönemde fark edilmiştir” (Aydın, 2014). İktidarın elinde bulundurduğu gözetleme mekanizmaları mahrem alanlarımız için aslında büyük bir tehdit oluşturmaktadır.

Bireyler özellikle de gençler arasında sosyal medya kullanımı giderek artmaktadır. İnsanların beğenilmek, dikkat çekmek gibi amaçlarda artık her anlarının fotoğraflayıp yüzlerce hatta belki de binlerce insanın gözleri önüne sermektedir. Sosyal medya kullanıcıları tarafından artık en mahrem özel alanların paylaşılması aslında toplumumuz açısından örf ve adetlerimize ters olan bir durumdur ve bu durumda dini değerlerimizi de zarar vermektedir. Bütün bunların aslında en temelde değişen mahremiyet algısı yatmaktadır. Değişen mahremiyet algısı ile hayatımıza şeffaflık kavramı dahil olmaya başlamıştır.

Sosyal medya dışında televizyonda da açıp baktığımız zaman özellikle gündüz kuşağı kadın programlarında her şeyin nasıl gözler önüne serildiğini görebiliriz.

2.2. Toplumsal Değişme ve Mahremiyet

İnsanlar doğaları gereği bir arada yaşayan ve yaşamaya devam edecek sosyal varlıklardır. Bir insanın tek başına hayatını idame ettirmesi neredeyse imkansızdır. Bu yüzden ki insanlar hayatlarını devam ettirmek için bir aile kurmak isterler. Aile bizim kültürümüz de kutsal bir kurum olarak görülmektedir. Çünkü insan doğduğu andan itibaren bu kurum içinde nefes almaya başlar gözlerini hayata ailesinin yanında açar.

Aile çoğu kültür ve toplumda olduğu gibi bizim toplumumuzda ve kültürümüzde de mahrem alanıdır. Bu mahrem alanın içine dahil olabilenler sadece aile bireyleridir. Mahrem kelimesini daha önce başka birilerinin duymaması veya öğrenmemesi gereken şey olarak tanımlanabilir. Mahremiyet aslında bünyesinde gizli olmayı barındırır. Aile kavramı ile de bu yüzden sıklıkla beraber kullanılan bir kavramdır. Bir anlamda da aslında mahremiyet dokunulmazlığı ifade eden bir kelimedir. Aile bireyleri ile yaşadığımız ev ortamımız ise bizim mahrem alanımızdır. Mahrem alanımız içinde olan olaylar ve durumlar duyulmasın görülmesin isteriz yani herkese açık olmayan kapalı bir alandır aile.

Mahrem alanımız yani evimiz olarak tanımladığımız bu alan artık günümüzde büyük bir değişime uğramış durumdadır. Sıklıkla karşılaştığımız ve hatta hemen hemen çoğumuzun izlediği gündüz kuşağı kadın programlarında bu mahrem alanımızın artık bir dokunulmazlığı kalmamış ve özel alan olma özelliğini kaybetmiş durumdadır. Ciddi anlamda yitirilen bir mahremiyet söz konusudur. Eskiden konuşulmayan, kimseye bilmesin diye mahrem alanın içinde gizli tutulan aile içi olaylar şu an rahatlıkla herkes ile paylaşılır gün yüzüne çıkarılır olmuştur. Günden güne mahremiyet anlayışı yitirmeye başlanmıştır.

Bu bağlamda, bu çalışma ile gündüz kuşağı televizyon programlarında sıklıkla paylaşılan, çekinmeden gözler önüne serilen aile mahremiyetini ve bozulan aile düzeninin bireylerin mahremiyet algıları üzerinde nasıl etkiler oluşturduğu ve mahremiyet algısının değişimine etki eden faktörleri yakından inceleme hedeflenmiştir.

Televizyon, telefon gibi kitle iletişim araçlarının hayatımıza girmesi ile hayatımızda mahremiyet algımızda büyük değişiklikler meydana gelmiştir. Özel hayatın kendine ait bir sınırları vardır. Bu sınırlar, kitle iletişim araçları ve internet ile zarar görmeye başlamıştır. Geleneksel medya mecralarında işlenen temaların (flört, aldatmayı teşvik edici içerikler) mahremiyetin dönüşümündeki rolüne ek olarak günümüzde sosyal medya alanlarının zorlayıcı doğaları ve sunduğu imkânlar çerçevesinde hızlı ve etkili iletişim mahremiyetin hızla dönüşmesine sebebiyet vermiştir ve bu açıdan değerlendirdiğimiz zaman aslında ahlaki ve dini değerlerimiz üzerinde son derece olumsuz ve yıkıcı etkisinden bahsetmek mümkündür (Kaplan, 2019).

Evlilik, aile oluşumu için son derece önemli toplumsal bir kurumdur. Son dönemlerde sıklıkla karşılaşıyoruz ki kitle iletişim araçlarıyla, sosyal medyanın yanlış kullanımıyla bu kurum olumsuz etkilenmektedir. Özellikle sosyal medyanın çok sık kullanılması ve aile içi alanımızın paylaşılmasıyla özel alan olan aile içi mahremimiz zarar görmeye başlamıştır.

Mahremiyet kavramı her döneme ve topluluğa göre farklı yorumlanan bir kavramdır. Bir dönemde yapılan davranış başka bir dönemde veya başka kültürlerde mahremiyet anlamı farklı olabilmektedir. Bu konuya somut bir örnek verecek olursak; eskiden gizli saklı tuttuğumuz sevdiklerimizden gelen mektup veya resimler en güzel

yerlerde muhafaza edilirdi çünkü onlar bizim kimseyle paylaşmak istemediğimiz gözümüz gibi sakındığımız özelimiz kıymetlilerimizdi. Günümüzde ise bu özel-mahrem olarak gördüğümüz şeyler veya nesnelere anlamları değişmiştir. Çünkü artık mahremiyet algımızda büyük bir değişim ve dönüşüm yaşanmıştır. Şu an bize gelen mesajlar veya kendi resimlerimiz her an sosyal medya üzerinden herkese açık bir şekilde paylaşılıyor. Ailemizin, evimizin, mutfağımızın hatta yatak odamızın içine kadar çekip sosyal medyaya koymaktan sakınılmıyor. Telefonlarımız, televizyonlarımız bize o kadar yakın ki telefonlarımızı yastığımızın altından televizyonu yattığımız odadan eksik edilmiyor. Televizyon, telefon, internet gibi kitle iletişim araçları bizim mahrem alanımızı bizden alıp götürmektedir. Onlarsız bir hayat yaşayamayan hatta düşünemeyen insanlar haline gelinmiştir.

Araştırmamızın içerik analizi bölümüne geçmeden; ilkel toplumlarda, tarım toplumlarında, sanayi toplumlarında, modern toplumlarda ve post modern toplumlarda aile hayatı ve mahremiyet kavramını daha detaylı incelenmiştir.

2.2.1. İlkel Toplamlar

İlkel toplumlar dediğimizde bir anlamda bu topluluklar aslında hayatını avcılık ve toplayıcılıkla devam ettiren insan topluluklarıdır. İnsanlar göçebe bir hayat tarzı yaşamaktadırlar, yerleşik hayata henüz geçilmemiştir. Bu topluluklar kendi aralarında bir iş bölümü geliştirmişlerdir. Bu iş bölümü ilk olarak bir aile kurumu içerisinde görülmeye başlanmıştır. Hayatını beraber sürdüren bir aile fertleri hayatlarını devam ettirmek için avcılık yapacaklar ve toplayıcılık yapacaklar olarak kendi aralarında iş bölümleri ortaya çıkarmışlardır.

Avcılık işini ise genelde erkekler yapar ve toplayıcılık işleri ise evin kadın bireyelerine kalır. Böylece kadın ve erkek arasında ilk iş bölümü ortaya çıkmaya başlar. Kadının görevi bu toplumlarda da oldukça önemlidir. Erkek avlanmak için uzaklara gidebilir ve hatta günlerce dönmediği olur bu dönem içinde evinin düzenini geçimini sağlayan çocuklarına bakan kadındır bunları yaparken de toplayıcılık görevini de yerine getirmektedir.

2.2.2. Tarım Toplamları

İnsan doğayla hep iç içe ve mücadele halinde yaşamıştır. İnsanın toprağı işlemesi beraberinde de birtakım gelişmeleri getirmiştir. Göçebe bir yaşam tarzından

yerleşik bir hayata geçiş de bu dönemlerde görülmeye başlanmıştır. Toprağı işlemeye başlayan insan artık kendine, temelli olarak bu işi yapacağı ve hayatı bu şekilde devam ettireceği bir yere kalıcı olarak yerleşmek istemiştir ve insan işini daha kolaylaştırmak adına bazı icatlar üretmeye başlamıştır.

İcatlarla beraber işi biraz daha kolaylaştıktan sonra üretim artmaya başlamış ve yavaş yavaş artık kol gücünden hayvan gücüne geçişler olmuştur ve hayvanlar artık evcilleştirilmeye başlanmıştır. Burada ise görev daha çok erkeklere düşmektedir yani hayvanları evcilleştirme aile arasındaki iş bölümünde erkeklerin görevidir. Kadınlar ise bu süreçte yine geri planda kalmamış ve geriye kalan tarım işleri ve diğer işlerle de uğraşmaya başlamışlardır.

Zaman içerisinde çeşitli tarım aletlerinin icadı ile kadının gücü bir yerde yetersiz kalmaya başlamış ve ekip biçme, tarlaları sapanla sürme gibi işler artık erkek işi olarak görülmeye başlanmıştır. Artık daha çok erkek egemenliğinde olan topluluklar ortaya çıkmış erkeğin statüsü aile üzerinde etkili olmuştur.

İlkel ve tarım toplumlarında karşımıza çıkan aile tipi geniş aile tipleridir. Bu aileler hep birlikte hayatlarını devam ettirmek için aralarında bir iş bölümü geliştirmişlerdir ve herkesin kendine ait bir görevi vardır. Bu görevlerin dağılımını etkileyen değişkenler arasında aile bireylerinin cinsiyeti, yaşı vb. gibi özellikleri sayılabilir. Anne, baba, çocuklar, dede, nine gibi hep birlikte yaşayan bu aileler geçimlerini genellikle tarım ve hayvancılıkla sağlamaktadır.

Bu tarım toplumlarında görülen geniş aileler aynı zamanda geleneksel ailelerdir. Geleneksel aile tipinde genel olarak evde en yaşlı kim ise evde o kişinin koyduğu kurallar geçerlidir ve o kişi evdekilerin hem fiziksel olarak korumakla hemde manevi olarak toplumun değerlerini, ahlak kurallarını aile fertlerine anlatmak, öğretmekle yükümlüdür.

2.2.3. Sanayi Topluları

Dünya 18. yy'den itibaren büyük bir devrimle karşı karşıya kalmıştır. Bu sanayi devrimi aile yapısında da büyük değişim ve dönüşümleri de beraberinde getirmiştir. Tarım toplumlarında kalabalık köylerde yaşayan tarım ve hayvancılıkla uğraşan aileler görülmüştür. Sanayi devrimi ile bu aileler yavaş yavaş şehirlere göç etmeye başlamıştır. Büyük fabrikalar ve işletmeler kurulmaya başlanınca bu durumda

beraberinde şehirlere göçleri getirmiştir. Bu göçlerle birlikte aile yapısında parçalanmalar ortaya çıkmaya başlamıştır. Önceleri kalabalık, geniş ailelerden oluşan bu aileler kendi çekirdek ailesini alarak büyük fabrikaların ve büyük işletmelerin kurulduğu yerlere göçler gerçekleştirmişlerdir. Köylerde kalanlar ise genelde dedelerimiz ve ninelerimiz olmuştur.

Sanayi toplumlarının ortaya çıkmasıyla oluşan bu aile tipleri dini değerlerden ve örf adetlerden de uzaklaşmaya başlamıştır. Eskiden kalabalık aileler şeklinde yaşayan geniş ailelerde bir kişinin sözüne itaat edilirdi yani evin büyüğü ne derse kimse onun sözünden çıkmazdı ve evin büyüğünün koyduğu kurallara göre ailedeki o düzen ilerlerdi. Dinin emirleri de örf adetlerde aile içinde öğretilmeye başlanırdı. Parçalanmış çekirdek ailelerinin ortaya çıkmasıyla ailede herkes ayrı ayrı söz sahibi oldu ve otorite bir kişiden kalmaktan uzaklaşmıştır. Özellikle de kadınların da iş hayatına girmesiyle aile içinde ekonomik özgürlük gibi kavramları ortaya çıkarmaya başlamıştır. Aile içindeki babanın, annenin hatta çocukların çalışması aile içinde alınan kararlarda veya kurallarda herkesi söz sahibi yapmıştır.

Kadınların çalışma hayatına girmesi ve çocuklarına ayırdıkları vakitlerin artık kısıtlı olması anne çocuk arasındaki bağları zayıflatmıştır. Annesi ve babası çalışan bir çocuk ya babaanneye ve anneanneye ya da bir kreşe götürülmeye başlandı ve çocuğun evde ya da anne babasıyla geçirdiği zaman da oldukça kısalmıştır. Buda özellikle kreş, yetiştirme yurdu gibi yerlerde büyüyen çocuklarda büyük bir anne baba özlemine neden olmuştur.

Sanayileşme ile şehirlere olan göçler kadınların eğitim seviyesinin yükselmesini de sağlamıştır. Önceden köylerde ilk okula bile zor gönderilen kız çocukları şehirlere göçlerle okullara daha çok kaydedilmeye başlanmıştır. Bu da ülke olarak okuma yazma oranımızda ve kız çocuklarımızın okulla gönderilesindeki artışa yol açmıştır. Kadınların eğitim seviyelerinin yükselmesiyle ev içerisindeki söz hakkı artmaya başlamıştır.

Sanayileşme ile aileler eski köy hayatlarından uzaklaşmaya başlamış ve akrabalık ilişkileri de eskiye göre zayıflamaya başlamıştır. Kimi ailelerin büyüklerinin (dede, nine) olduğu topraklara ziyaretleri azalmaya başlamıştır.

Genel hatlarıyla sanayi toplumlarındaki aile yapısındaki değişmelere baktığımız zaman beraberinde hep olumlu hep olumsuz anlamda değişim ve dönüşümleri içerdiğini söylemek mümkündür.

2.2.4. Modern Toplular

Modern toplumlarda mahremiyet ilişkisine geldiğimizde; moderniteyi herhangi bir ya da birkaç gelişmenin sonucu olarak ortaya çıkan bir kavram olarak ele almaktan ziyade, onu insan ya da toplumların, maddi ve manevi dünya üzerine düşünce tarzı olan bir zihniyet olarak ele almak toplum ve toplumsal üzerindeki etkisini göstermesi açısından daha faydalı olur çünkü modernite birden ortaya çıkan bir akım değil bir süreçtir (Faruk, 2017).

Mahremiyet ve aile gibi kavramları zaman kavramından ayrı düşünmek neredeyse imkansızdır. Büyük bir tüketim toplumu içerisinde yaşadığımız hayatımızın en önemli gerçekliklerinden bir tanesidir. “Tüketim, ihtiyacın karşılanmasının çok ötesine geçerek artık hayatın merkezinde bir yer almaktadır” (Dal, 2017). Tüketim toplumları dediğimiz zaman sadece maddi olarak yorumlamamak gerekir, tüketim toplumu olarak manevi olarak da tükettiğimiz değerlerimiz vardır.

Kadınların çalışma hayatında yer almasının aile içerisinde aile ilişki şekillerinin değişmesine yol açtığından sanayi toplumları bölümünde söylenmişti. Aynı durum burada da geçerlidir. İlkel ve tarım toplumlarındaki kadın figürü gitmiş yerine hem evine, çocuğuna bakan hemde çalışıp kendi ayakları üzerinde duran kadınlar gelmiştir. Kadın artık aile içerisinde “anne” sosyal hayatında da “iş kadını” ’dır. Bu yüzden de erkeklerin egemen olduğu aile tipleri azalmış aile içinde kadın ve erkeğin eşit olarak söz sahibi olduğu aileler oluşmaya başlamıştır. Bireylerin evliliğe bakış açıları da değişmeye başlamıştır. Tarım toplumları ve ilkel toplumlarda kadın ve erkeklerin evlilik yaşı erken yaşlarda iken sanayi ve modern toplumlarda bu yaş ilerlemektedir.

Modern toplumlarla beraber modernleşme ve aile içinde mahremiyetin dönüşümü konusuna burada giriş yapılmıştır.

“Son yıllarda aile ile ilgili “mahrem” konuların televizyon ve gazetelerde yer alması, bu açıdan çarpıcı örneklikler meydana getirmektedir” (Bayer, 2013). Asıl araştırmamızın konusu olan gündüz kuşağı kadın programlarında bu durumun oldukça fazla örneklerinin görmemiz mümkündür. Boşanma, aile içi şiddet, ailenin mahremi

artık hiç çekinmeksizin tüm Türkiye'nin önünde konuşulan konular haline gelmiştir. Hatta evlilik gibi kutsal bir müessesenin bile evlilik programlarına eğlence amaçlı dahil olduğu bir dönem içerisinde yaşamaktayız. Daha önceleri yine gündüz kuşağı programları içerisinde yayınlanan evlendirme programları gitti yerine artık evli karı kocanın yaşamış olduğu yasak ilişkiler gibi Türk toplumu ahlakı ve mahremiyet anlayışı içerisinde kabul edilmeyen konular işlenir hale geldi. Evlilik programları artık gayri resmi ilişkilerin gündeme geldiği programlar haline dönüştü. İnsanların işten gelip TV karşısına geçtiklerinde, kadınların evde yemek yaparken, ev işi yaparken başından bir dakika bile ayrılmadığı, hatta her gün reyting rekorları kıran bu programlar Türk toplumunun dini, ahlaki, kültürel değerleriyle örtüşmeyen her türlü konular açık bir şekilde konuşulur hale gelmiştir. “Son tahlilde; modern topluma geçişle birlikte yükselen yaşam standartları, insanı doğadan kopararak, beton mezarlara dönüşen kentlerde büyük oranda televizyon kutusuna hapsetmiş gözüküyor” (Abuzar, 2017).

2.2.5. Post Modern Toplular

Çogu sosyal bilimci içinde yaşadığımız toplumu postmodern toplum olarak adlandırmaktadır. İçinde yaşadığımız bu dönem modernlik sonrası bir dönemdir ve aslında postmodernizm bir modernizm eleştirisidir. Modern toplum yerini artık zaman içerisinde postmodern topluma bırakmıştır ve beraberinde de birtakım değişiklikleri getirmiştir. Postmodern toplumların en önemli özelliklerinden bir tanesi burada tüketim artık ihtiyaç odaklı değil istek odaklıdır. “Postmodernizm yanında popüler kültür ve medya da olağanüstü bir rol oynamakta ve bireyleri birer tüketici yaparken büyük kitleleri de tüketim toplumu haline dönüştürmektedir” (Hatipler , 2017).

Bireyin neyi doğru, neyi yanlış yaptığı, eylemlerini, davranışlarını belirlediği her dönemde bir yol göstericileri olmuştur. Bu yol gösterici kimi zaman bir aile büyüğü, kimi zaman inandığı dinin kitabı, kimi zaman zamanın filozofları, kimi zaman ise kitle iletişim araçları olmuştur. Bu durumu postmodern toplumlarda düşündüğümüzde karşımıza kitle iletişim araçları çıkmaktadır. Neyin doğru, neyin yanlış olduğu, neyi nasıl yapmamız gerektiğini bize gösteren hatta çoğu zaman dayatan bir otorite vardır.

Yaşadığımız dönemde aile ilgili mahrem konular artık televizyon ve gazeteler tarafından belirlenmesi, aile içi şiddet, boşanma, aşk ilişkileri vb. gibi konuların

toplumun gözü önünde kimsenin hiçbir çekincesi olmadan sanki çok sıradan bir olayı anlatıyor gibi milyonlarla paylaşması, somut kişiler üzerinden tartışmaya açılması ve evlilik programlarının medyatik bir şova dönüştürülerek asıl amacından çok daha farklı şeylere hizmet etmesi, ilk flörtün meşru ve olağan bir olay gibi sunularak aile kurumunun değersizleştirilmesi ve bizim ahlaki değerlerimizi kökünden sarsıcı nitelikte olması Anthony Giddens'ın mahremiyetin dönüşümü dediği olguya işaret etmektedir (Can, 2019). Burada bahsedilen vurgu aslında araştırmamızın temelinde görmemiz mümkündür. Öyle bir toplum içerisinde yaşıyoruz ki izlediğimiz, gördüğümüz hatta şahit olduğumuz olaylar tam anlamıyla aile değerlerimizin köküne adeta dinamit koyuyor ve bizim toplumumuz için kutsal olan aile kavramını değersizleştiriyor ve bunu yaparken de biz sadece seyrediyoruz hatta seyretmekle bir anlamda o programlara destek vermiş oluyoruz.

2.3. Mahremiyet Dönüşümünün Türk Aile Yapısına Etkisi

Mahremiyet kavramı en kısa haliyle özel hayat kavramına eş değer bir kavramdır. Burada aslında bir özel hayatın gizliliği hususu vardır. Mahremiyet sadece tek bir alanı kapsamaz ayrı ayrı sayacak olursak; bedensel mahremiyet, hane mahremiyeti, bilgi-belge mahremiyeti, düşünsel mahremiyet, duygusal mahremiyet gibi sınıflandırmalar yapmak mümkündür (Avaner, 2018). Burada işin içine “mahremiyeti koruma” girer. Kişi özel hayatı ile ilgili detayları herkesle paylaşmaktan geri durur ve başkaları tarafından öğrenilmesini istemediği bir sınırı vardır. Kişinin kimliği, cinsel hayatı, kişisel bilgileri mahremiyetin öğelerinden sayabileceğimi birkaç kavramdır.

Aile en önemli toplumsal kurumdur. Aile kurumu da diğer kurumlar gibi değişim kavramını bünyesinde barındırır. Geriye dönüp baktığımız zaman Türk aile yapımızın temelleri 1926 yılında yürürlüğe giren Türk Medeni kanun ile atılmıştır. Değişim süreci hayatımızın her alanındadır, aile yapısı, karşılıklı sevgi, saygı, kadın ve erkek rolleri, kadın ve erkeklerin birbirlerine bakış açıları, görev ve sorumluluklar, kadının çalışma hayatına katılması, küreselleşme vb. daha birçok faktör bu değişimden etkilenmekte ve bu değişim süreçleri de aile hayatımızı, aile içindeki görev-sorumluluklarımızı yakından etkilemektedir (Kara, 2018). Hem aile yapımızdaki değişim hemde mahremiyet inşamızdaki değişimde etkili olan unsurların başında teknolojik aletleri sayabiliriz.

“Kitle iletişim araçlarının teknik olarak geniş kitlelere ulaşabildiği, bunun yanı sıra kitle iletişim ürünlerinin yirmi dört saat boyunca tüketilebildiği bir ortamda, bu ürünlerin tüketicilerinin pek çok açıdan değişmesi söz konusudur” (Serttaş, 2017). Televizyon ve diğer kitle iletişim araçları aslında bizi hiçbir şeyin mahrem olmaması gerektiği mesajını verir ve bunu normalleştirerek bize sunmaktadır. Bizlerde bunda herhangi bize sakınca görmeksizin bizden istenileni yapmış ve vermiş oluruz. Aslında bir yandan baktığımız zaman giderek mahremiyet algısının giderek azaldığı bir döneme doğru ilerliyor ve mahremiyet kavramıyla aramıza mesafeler koyuyoruz. İçinde yaşadığımız dönemin ve çağın da tam olarak bizden istediği budur. Oysa mensup olduğumuz İslam dini mensubu olduğu insanlara her fırsatta mahremiyetin önemini anlatmaya çalışmıştır. O yüzden “mahremiyet” kavramı İslam dini için hassas bir nokta olarak karşımıza çıkmaktadır.

Evlerimiz en mahrem alanlarımızdır. Bu yüzden ki ev nasıl bir şekilde görünürse görünsün yani ister bir gece konu ister villa bütün evlerin ortak özellikleri hepsinin bir kapısı, penceresi ve pencerede de perdeleri vardır. Ev halkı dışındaki herkes için bizim mahrem alanımız evimizdir. Evimiz içinde de yatak odalarımız. Ne yazık ki televizyon, telefon vb. artık evlerimizin her yerinde maalesef yatak odalarımıza hatta yatağımızın içine kadar bile girmiş durumdadır.

Televizyon programlarının içeriklerinin kendi aralarında hep reyting savaşları vardır ve bu yüzden de bizden hep daha fazlasını daha mahrem, daha özel daha ilginç olanı paylaşmamızı detaylarıyla anlatmamızı beklerken izler-kitle, televizyonculuğun ticari bir işletme olarak algılar olması ve kamu ilgisinin kamu yararından önce gelmesi gibi sebeplerden dolayı Türk kültüründe mahrem ve dahi kutsal kabul edilen konular, televizyon profesyonelleri tarafından meta olarak görülmeye başlanmıştır (Serttaş, 2017).

2.4. Çocukta Mahremiyet Eğitiminin Önemi

Mahremiyet kavramı hayatımızın her alanında karşımıza çıkan ve en önemli kavramlardan bir tanesidir. “Mahremiyet olgusuna bir insanın, birey olarak kabul edildiği, yani neredeyse insanlığın yaradılışına kadar eskilere gitmenin mümkün olduğu zamanlarda dahi rastlanması mümkündür” (Korkmaz, 2013). Mahremiyet algısı içinde yaşanan topluma göre, çağa göre, dine göre farklılık gösterebilmektedir. Hayatımızda bu kadar önem arz eden bir kavramın eğitimi de oldukça önemlidir.

Araştırmamızın ana kavramlarından bir tanesi olan “aile” kavramı “çocuk” kavramından bağımsız düşünülemez. Çocuk dünyaya geldiği andan itibaren aile kavramı ile iç içe olmaya başlar hayatının sonuna kadar bu şekilde devam eder. Toplumla sağlıklı bireyler kazandırmanın yolu da işte tam da bu yüzden aileden geçer. Aile çocuğun topluma kazandırılmasında en önemli görevi üstlenmektedir. Bu sebepten dolayı çocuk öğrenmeye ilk ailesinde başlar. Aileler için de tam da burada eğitim kavramı devreye girmektedir. Mahremiyet eğitimi de çocuk için gerekli olan ve mutlaka her ailenin çocuklarına vermesi gereken eğitimlerden bir tanesidir.

Mahrem kavramı içerisinde bir özel alan barındırmaktadır. Özellikle gelişen teknoloji ile bu özel alan yavaş yavaş ortadan kaybolmaya başlamakta yerini açıklık, şeffaflık gibi kavramlara bırakmaktadır. Çocukta mahremiyet eğitimi erken yaşlardan itibaren verilmeye başlanmalıdır. Çocuklar her an her durumla karşılaşabilecek bir pozisyona gelmiştir. Çocukta mahremiyet eğitiminin temel şartı çocuğun “özel alan” kavramına hâkim olmasıdır. Mahremiyet eğitiminde öncelikle çocuk kendi özel alanının ve başkasının özel alanını ayırt edebilmeli ve sınırlarını çizmeyi başarabilmelidir. Bu yüzden çocuğa ilk öğretilen şey kendi özel alanı olmalıdır. Bu özel alana kimsenin dokunmaması, bakmaması ve hakkında konuşmaması gerektiği anlatılmalıdır.0-3 yaş aralığında bir bebeğe “özel alan” kavramının anlatılması oldukça zor olacaktır. Burada bu yüzden önemli görev anneye düşmektedir. Anne- baba çocuğun bakımında mahremiyet algısını zedelememesi gerekmektedir. Tuvalet eğitimi sırasında çocuğun özel bölgesinin herkesin içerisinde değiştirilmemesi gerekmekte ve bu özel bölgenin sevmeye aracı haline getirilmemesi gerekmektedir.

Mahremiyet eğitimi içerisinde çocukları nasıl sevmemiz gerektiği de önemli başlıklardan bir tanesidir. Burada en önemli husus çocuklara severken bile olsa özel alanlarına kimsenin dokunmaması gerektiği bilincinin aşılması gerekmektedir. Çocukları severken anne-babalar dahil olmak üzere dudaktan öpme davranışı da oldukça yanlış bir harekettir. Küçük yaşlarda bu gibi davranışlar öğretildiği takdirde çocuklar ilerleyen zamanlarda hem kendi bedenlerini koruyabilir hemde başkasının özel alan sınırlarına girmekten kendilerini alıkoyabilirler.

Mahremiyet eğitimi alan çocuklar kendi özel alanlarını tanıyarak, durumun farkında olur, çevresindeki insanların da özel alanlarına saygılı olur ve ona göre davranırlar.

Mahremiyet eğitimi alan ve bu bilincin farkında olan çocuklar aynı zamanda sağlıklı bir kişilik gelişimi ortaya koyarlar.

3. TELEVİZYON KAVRAMINA GENEL BAKIŞ

“Günümüzde insan hayatının gündelik yaşamının ayrılmaz bir parçası olan televizyon, diğer toplumlarda olduğu gibi bizim toplumumuzda da etkili ve yaygın bir kültür üretme aracıdır” (Bayraktaroglu & Ugur, 2011).Televizyon sürekli farklı tür ve içeriklerle karşımıza çıkmaya devam etmektedir. Bu anlamda kadınlara yönelik programlar, erkeklere yönelik programlar ve çocuklara yönelik programların içerikleri birbirinden farklıdır. Televizyonun gazeteye göre en büyük avantajı bir olayı aynı anda daha fazla kitleye ulaştırabilir olmasıdır (Bourdieu, 2000).

Dijital çağla beraber bütün dünya adete birbiriyle etkileşim halinde olan küçük bir kasabaya dönüşmüştür (Küçük & Koçak, 2021).Televizyon hiç şüphesiz en çok etkileşimde bulunduğumuz bir gün içinde hatta belki de saatlerimizi onun karşısında tükettiğimiz en önemli kitle iletişim araçlarından bir tanesidir. İcadı çok uzun yıllar öncesine dayansa da şu an hala kitle iletişim araçlarından biri olma özelliğini korumaktadır. “Bugün hem dünyada hemde Türkiye’de de televizyona bağımlı konumunda olması büyük ölçüde televizyonun bu gücü etkili bir şekilde kullandığının bir göstergesidir (Meder & Çiçek, 2012).” Bireyin hayatını doğrudan etkileme özelliğine sahip olduğu için bir takım denetim mekanizmaları içermektedir ve her ülke kendine göre önlemler almıştır. Televizyon en tehlikeli hale, büyük emeller peşinde koştuğu zaman kendisini önemli kültürel konuşmaların taşıyıcısı olarak sunduğu zaman kavuşur (Postman, 2010).

3.1. Haber Programları

En önemli ve en çok kullanılan kitle iletişim araçlarından biri olan televizyonun en birinci işlevlerinden bir tanesi haber verme işlevidir. Geçmişten günümüze kadar her insan uzağındaki veya yakınındaki gelişmelerden haberdar olmak istemiştir. Zamanın değişmesi ve teknolojinin ilerlemesiyle birlikte haberleşme şekilleri de değişmeye, gelişmeye başlamıştır. İlk insanların haberleşme yöntemleri arasında; dumanla haberleşme, güvercinle haberleşme, ulak ile haberleşme, duvar yazıları ile haberleşme sayılabilir. Gelişen teknolojiyle birlikte bu haberleşme şekilleri de değişmeye başlamış ilkel yöntemlerden; mektup, gazete, telgraf, radyo, telefon, televizyon ve bilgisayar gibi iletişim araçlarına geçilmeye başlanmıştır. Yani geçmişten günümüze her insan için haberleşme en önemli ihtiyaçların başında gelmektedir ve insan bu ihtiyacını giderebilmek için çeşitli yöntemlere başvurmuştur.

Yaşadığımız çağın bir gereği olarak uzağımızda veya yakınımızda her olaydan haberdar olmak, bilgi sahibi olmak isteriz. Televizyonlardaki haber programları en çok izlenen programlardan en önemlisidir. Bu programlar bize dünyanın en uzak noktasındaki olaylardan bile anında haberdar olma ve canlı olarak izleme imkânı sunar. Haber programları bizler için önemli bir bilgi kaynağıdır.

3.2. Eğlence Programları

Türk toplumumuzda en çok izlenen bir başka program türü de eğlence programlarıdır. Müzik programları, magazin programları, çeşitli talk-showlar bu programı oluşturan alt başlıklar olarak sayılabilir. Eğlence programları müzik, komedi, dans, yarışma gibi izleyen insanları eğlendirmek amacıyla yapılan bu içerikleri barındırır ve haber programları gibi insanları bilgilendirme işlevinden daha çok eğlendir işlevine odaklanır. Bu yüzden de haber programlarına göre izleyici kitlesi daha sınırlıdır.

Eğlence programı türlerinden bir tanesi olan magazin programları insanların (özellikle ünlülerin) hayatlarını magazinleştirerek bizlere sunmaktadır. Bu tür programlarında azımsanmayacak kadar önemli bir izleyici potansiyeli vardır. “Eğlendirirken bilgi vermek” amacıyla çıkan haberleri artık en önemsiz konuları bile önemliymiş gibi işleyerek bilgi kirliliğine yol açmakta ve sırf ilgi çekiciliği artırmak için haberin ciddiyetine gölge düşürmektedir (Begtumur & Mazıcı, 2020). Magazin haberleri izleyicileri veya okuyucuları daha çok merak duygu durumu içerisinde bu haberleri takip ederler.

Aile içi mahremiyet konusu toplum olarak bizim en hassas olduğumuz konulardan bir tanesidir. Bu açıdan baktığımız zaman bir aile içerisinde ne olup ne bittiği sadece o aile bireylerini ilgilendirir ve bu yüzden de asıl amacı eğlence olan magazin programları gibi her türlü mahrem alanın televizyonlar karşısında konuşulduğu bu programlar mahremiyeti zayıflatır.

3.3. Spor Programları

Spor toplumsal yaşamın bir parçasıdır ve toplumsallaştırılmanın bir aracı olarak görülür. Bu yüzden de iletişim kavramı sporun alt başlıklarından bir tanesi olarak gösterilebilir. Televizyon yayıncılığı, spor programları ile kitleleri ekran karşısına bağlamayı iyi başarır.

Spor voleybol, futbol, basketbol, güreş, boks gibi birçok alt branşını olan bir daldır. Bu tür programlarında branşına göre izleyici kitlesini farklı kesimler oluşturur. Hem Türkiye’de hem de dünyada spor deyince genel olarak futbol gelir ve spor programlarının da izleyici kitlesinin büyük bir çoğunluğunu erkeklerdir. Heyecanı doruk noktada tuttuğundan özellikle milli maç gibi spor müsabakaları hemen hemen her zaman en çok izlenen programlar arasında yer almaktadır. Futbol kitlesel bir tutku ve kitleleri peşinden sürükleyen bir eğlence aracı haline gelmiştir. Futbol müsabakaları sona erdiğinde bile 90 dakika olarak oynanan karşılaşmanın saatlerce analizi yapılır ve genellikle de erkek izleyiciler tarafından takip edilir. Bu programlar izleyicilerde heyecan, öfke, şiddet gibi duyguların ortaya çıkmasına neden olmaktadır.

3.4. Belgesel Programları

“Belgesel” kelimesine kavram olarak baktığımızda gerçek terimini bünyesinde barındırması gerekir. Yani bir belgesel programının gerçekten uzak olması pek düşünülemez çünkü belgesel programının belge niteliği taşıması önemli bir husustur. Televizyonlarda yayınlanan belgesel programları aslında sinema türünün bir koludur.

Eğitici işlevinin yanında eğlendirme işlevi de olan belgesel programlarının içeriği oldukça geniştir. Doğa, etnografi, bilimsel, sanat, gezi, tarih, bilimsel vb. Daha birçok türü olan belgesel programları toplumu eğitmek, bilgilendirmek ve toplumu bilinçlendirmek gibi toplumun çıkarlarına uygun amaçları vardır. Belgesel türü programlarında; geçmiş, gelecek ve şimdiye dair çıkarımlar bulunur (Mutlu, 1995).

3.5. Çocuk Programları

Çocuk programları çocukların eğlence ve zevklerine göre hazırlanmış program türleridir. Burada asıl amaç çocukların ilgisini çekmektir bu yüzden hedef kitle çocuklar olarak belirlenmiştir. Eğlence işlevinin yanında eğitici işlevi de barındıran çocuk programlarının hazırlanmasında önemli ve dikkat edilmesi gereken hususlar vardır. Çocuk programları hazırlanırken çocukların psikolojisi merkez konumda olmalı ve o anlayış etrafında program hazırlanmalıdır. Daha bebeklikten bu yana çocukların ilgiyle izlediği çocuk programları aklımıza çizgi filmleri getirmektedir Çocukları geleceğe hazırlamak ise burada bir başka önemli meseledir. Bu programların kesinle gelişi güzel şekilde hazırlanmaması gerekir.

3.6. Sağlık Programları

Hayatımızın en önemli kavramlarından biri olan sağlık her zaman popüler bir alan olarak varlığını sürdürmüştür. Televizyonlarda genelde sabah saatlerinde yayınlanan ve sağlık konularının işlendiği bazı programlar vardır. Bu programların bazıları doğrudan sağlıkla ilgilidir ama bazıları ise programın sadece belli bir zaman dilimi içerisinde sağlık konusuna yer verir. Sağlık programları genelde bir sunucu ve bir doktor eşliğinde seyircilerden gelen soruların cevaplanması veya doktorun bir konu ya da hastalık hakkında bilgi vermesi şeklinde ilerler. Asıl amacı bilgi vermek, eğitmek olan bu tür programların genelde izleyici kitlesini orta yaşlı- yaşlı kadınlar oluşturur.

Dünyaca Covid19 ile mücadele ettiğimiz şu günlerde bu programların en önemli konularından bir tanesi de hijyen ve bu hastalıkla baş etme problemidir. Bu programların ama başlığını oluşturan en önemli konulardan bir tanesi sağlıklı beslenmedir.

3.7. Yemek Programları

Diğer tüm toplumlar gibi bizde tüketim toplumu ve tüketim çılgınlığının olduğu bir çağda yaşıyoruz. Barınmak, yemek, içmek en temel ihtiyaçlarımızdandır. Yaşadığımız çağın gereği olarak artık bazı şeyleri ihtiyaçtan değil tüketmek için tüketir hale geldik. Yemek-içmek de bunlardan bir tanesidir. Yemek yemek artık zorunlu ihtiyacımızın yanında bizim en zevk aldığımız eğlence araçlarımızdan bir tanesi haline gelmiştir. Covid19 salgını ile evlere kapandığımız bu günlerde yemek yeme istek ve arzularımızda artmaya başlamıştır.

Televizyonlarda yayınlanan yemek programları son zamanda her kesimden ve her yaştan ilgisini çekmeye başlamıştır. Genel olarak yarışmacıların yarıştığı, şeflerin veya sunucuların yapılan bu yemekleri puanladığı bir sitem üzerinde ilerleyen yemek programları televizyonda en çok izlenen program türleri arasında yerini almaya başlamıştır.

3.8. Dizi Programları

En etkili kitle iletişim araçlarından biri olan televizyonun birden çok işlevi vardır ve bu işlevler arasında; eğlendirme ve bilgilendirme sayılabilir. Televizyonlarda eğlence amaçla izlenen en önemli programlardan bir tanesi dizi programlarıdır.

Komedi, bilim, savaş, psikolojik, romantik komedi, tarih gibi türleri ve bu türlerine göre farklı izleyici kitlelerine sahip olma özelliği taşımaktadır.

1990'lı yıllardan itibaren özel kanalların çoğalması ile sayısını daha çok artıran televizyon dizi programları son zamanlarda internet platformu üzerinden de izleyici kitlesiyle buluşmaya başlamıştır. Genel olarak içeriği ve yaşayış tarzı açısından Türk kültürümüze ve inancına uygun olmada da bu dizilerin önemli izleyici kitlesine ulaştığını söyleyebiliriz.

3.9. Gündüz Kuşağı Programlar

Televizyonlarda uzun yılladır farklı içerikler şeklinde yayımlanan gündüz kuşağı programlar son dönemde daha popüler hale gelmiştir. Hemen hemen her televizyon kanalında farklı tür ve farklı içeriklerle izleyiciler karşısına çıkmaktadır. Gündüz kuşağı programları genelde kadınların ilgisini çekecek konular işlenir. Burada hedef kitle ise ev hanımları olarak belirlenmiştir çünkü genelde o saatlerde ev hanımları televizyon karşısında vakit geçirmektedir. Bu programların en önemli ortak özelliklerinden bir tanesi de sunucuların kadınlardan seçilmiş olmasıdır.

Sağlık konusu başlı başına bir programın ana konusunu oluşturabileceği gibi genelde gündüz kuşağı kadın programları içinde de alt başlık olarak yer almaktadır ve bu programların en önemli konularından bir tanesini oluşturmaktadır. Sağlık kavramı hayatımızın merkezi konumunda olduğundan çoğu kadın kayıtsız kalmadan bu tür konulara genelde kulak verip dikkatle izlemektedir.

Son zamanda ise gündüz kuşağı kadın programlarının temel konusunu; cinayet, aldatma, aile içi şiddet, boşanma gibi konular oluşturmaktadır. Bu yüzden işlenen bu tür olayların toplumsal alanda yarattığı etki sosyolojinin en önemli araştırma konularından biri haline gelmiştir.

Mahremiyet en kısa haliyle özel alan demektir. Yani bu özel alan, gizli kalmalı başkalarının öğrenmemesi gerekir. Burada da saygı kavramı devreye girmektedir. Herkesin, her ailenin mahrem alanına saygı duymamız gerekmektedir. Günümüzde ise özellikle bu kadın programları bu husustan oldukça uzaklaşmıştır. Aile içinde olan en mahrem ve gizli kalması gereken konular burada tüm çıplaklığı ile gözler önüne serilmektedir. Mensubu olduğumuz İslam dini gereklerinden bir tanesi de

mahremiyetin korunmamasının önemidir. Aksi takdirde İslam dini bu durumu toplumu bozan ve aile yapısını zedeleyen bir anlayış olarak görmüştür.

Son dönemlerde ahlaki olmayan hayatın çok rahat bir şekilde anlatıldığı, içinde bulunduğumuz toplumun aile yapısına uymayan davranışların işlendiği programlar çok sık karşımıza çıkmakta ve hem Türk toplumumuz için hemde aile kurumumuz için ciddi bir tehdit oluşturmaktadır. RTÜK zaman zaman devreye girse de tam olarak bu noktada gerekeni yapmamaktadır.

4. TELEVİZYON PROGRAMLARININ MAHREMİYET İNŞASI

Televizyon kavramının hayatımızdaki yeri ve önemi oldukça fazladır. Çünkü televizyon gündelik hayatımızın vazgeçilmez bir ögesidir. Televizyon aslında bir nevi “uzak” kavramının öneminin kıymetsizleştirir. Yani televizyon sayesinde uzaklar her zaman yakındır, televizyon uzak kavramı ile aramıza mesafe koyar. 7’den 70’e herkese hitap eden program çeşitliliği ile oldukça zengin bu teknolojik aletin yararları olduğu kadar zararları da hala tartışılan bir başka araştırma konusudur

Baktığımız zaman aslında televizyon, radyo, sinema gibi alanların hemen hemen hepsinde amaç bir mesajı karşı tarafa iletme. İçinde ise oldukça fazla kurgusallık vardır. Televizyon da karşılaştığımız her programın gerçekle bağı olmayabilir. İçinde program türlerinin fazla olduğu televizyonun; çizgi film, haber programından magazin programlarına, belgeselden diziye-filme kadar yelpazesi geniştir. Bu yüzden her programda gerçeklik payı aramamak gerekir. Kimi programlar gerçeği bilerek manipüle ederken kimi programlar ise türü gereği bizim karşımıza bir kurgu ile çıkmak isterler.

“İzleyici” kavramı ise televizyon ayrı düşünülemez. İzleyicisinin kriterlerine göre, cinsiyetine göre, yaşına göre, hayatı anlamlandırma biçimine göre hatta toplumdaki statüsüne göre bile izleyeceği programlar farklılık gösterebilir. İzleyici o anki durumuna, psikolojisine göre de izleyeceği program değişiklik gösterebilir. Baktığımız zamana televizyon kavramı aslında bir o kadar da izleyicisine göre özel alan içeren bir kavramdır. Bazı programlarda ise sürekli izleyiciler yani aktif izleyiciler vardır. Bu programların türleri ise genelde dizilerdir. Bizim mahremiyetin dönüşümü çerçevesinde inceleyeceğimiz gündüz kuşağı kadın programlarının da genelde aktif-sürekli bir izleyici kitlesi vardır. Gündüz kuşağı kadın programları genelde kadınların ilgi odaklarında olan; güzellik, sağlık, aile içi şiddet, boşanma, evlenme gibi konular işlenmektedir ve sunucu olarak seçilen aktörler ise Türkiye’de oldukça tanınmış ve sevilen kişilerden seçilir. “Burada geçen konular sadece kendi öznel hayat hikayeleri değil aynı zamanda yakınlarından şahit oldukları, onların özel yaşamlarına dair hikayelerden örnekler vererek programın içeriğinin devam ettiği görülmektedir (Meder & Çiçek, 2012).” Burada ise tam olarak mahremiyetin gözler önüne serilmesi hususu vardır. Alışılmadık olan ve bizi rahatsız eden şey mahremiyet kurallarının dışına

çıkılmasıdır. Bu tür programların izleyici kitlesi genelde ev hanımlarıdır bu da demek oluyor ki kadınların eğitim durumları ile televizyon karşısında geçirdikleri zaman arasında ters bir ilişki vardır. Eğitim seviyesi artıkça boş vakitlerini televizyon karşısında geçirme oranları azalmaktadır.

Araştırmamıza dahil edeceğimiz gündüz kuşağı kadın programlarında işlenen konulara göre değişen aile hayatımıza mahremiyete örnek teşkil eden olayları incelemeye başlayalım.

5. İNCELENEN PROGRAMLAR HAKKINDA GENEL BİLGİLER

5.1. Esra Erol'da

Esra Erol'un sunduğu "Esra Erol'da" isimli gündüz kuşağı kadın programı hafta içi her gün 16.20 ATV' de canlı olarak yayınlanmaya başlamakta ve 2 saat 40 dakika yayında kalmaktadır. Yayına bir önceki günün özeti ile başlanıyor.

Her gün açılışı müzik eşliğinde yapan Esra Erol'un stüdyosunda bir de orkestra ekibi bulunmaktadır. Gelen konukların oturabileceği rahat bir koltuk yerleştirilen stüdyo içerisinde bir de bu koltuğun tam karşısında bir koltuk bulunuyor. Programda yüzleşme anlarında ilk olarak konuklar karşılıklı şekilde oturtuluyorlar. Sonra isterlerse yan yana gelmelerine müsaade ediliyor. Yayın içerisinde canlı yayına gelemeyen konuklar için özel canlı bağlantılar kuruluyor ve telefon ile bağlantı da kurulabiliyor. Bu programa aile içinde yaşadıkları olayları çözüme kavuşturmak isteyen kişiler başvuruda bulunuyor.

Bu programda kendi özel sandalyesinde ayrı bir köşede oturan bir avukata yer veriliyor ve zaman zaman bu avukata danışılma ihtiyacı duyuluyor. Avukat olaya dahil olarak bilgilendirmeler ya da yorumlar yapıp soru soruyor. Bu avukatın yan tarafında oturan seçilmiş seyirciler bulunuyor ve bu seyirciler konuklara bazen soru soruyor bazen de yorum yaparak fikirlerini söylüyorlar.

Program sunucunun bir sonraki gün görüşme dilekleri ve kameraya yakınlaşım halkı selamlamasıyla bitiriliyor.

5.2. Müge Anlı ile Tatlı Sert

Müge Anlı'nın sunduğu "Müge Anlı ile Tatlı Sert" isimli gündüz kuşağı kadın programı hafta içi her gün 10.00 saatinde başlayıp saat 12.45 e kadar devam ediyor ve program 2 saat 45 dakika canlı olarak yayında kalmaktadır. Program içeriğinde kayıp kişilerin arandığı, cinayetlerin çözülmeye çalışıldığı ve uzun yıllardır birbirlerini görmeyen kişilerin kavuşmaları gerçekleşiyor.

Yayına programda şimdiye kadar sonuca ve başarıya ulaşılan örnek olaylardan kısa kısa kesitler eşliğinde başlanıyor. Sonrasında ise bir önceki günün özetleri ile devam ediliyor ve sunucu yayına kısa bir müzik eşliğinde giriyor. Programda

engellilere yönelik akülü sandalye yardımı da toplanıyor ve program başlarken bu yardımlara da kısaca değiniliyor. Diğer programdaki gibi burada bir orkestra ekibi bulunmuyor. Yayın içerisinde sıklıkla, programa başvurmak isteyenler için iletişim bilgilerinin yer aldığı kısa video ekrana geliyor.

Programda köşe koltuk tarzında büyükçe bir koltuk bulunuyor ve gelen konuklar burada ağırlanıyor. Bu koltuğun bir uç köşesinde bir avukat ve bir de adli tıp uzmanı bütün yayın boyunca oturuyor. Yayında canlı bağlantılara da yer veriliyor ve katılmak isteyen telefon numarasını arayıp da bağlanabiliyor.

Program sunucunun bir sonraki gün görüşme dilekleri ile program sona eriyor.

6. İÇERİK ANALİZİNİN UYGULANMASI

6.1. Cinayet

6.1.1. Örnek Olay Örgüsü-1

12 Kasım 2021 tarihli Müge Anlı ile Tatlı Sert programın içerik analizi gerçekleştirilen öyküsünü oluşturan aktörler:

Müslüme Yagal: 3 yaşında kayıp çocuk

Selvi Yagal: Kayıp Müslüme Yagal'ın annesi

Mustafa Yagal: Kayıp Müslüme'nin babası

Hasan Yagal: Kayıp Müslüme Yagal'ın dedesi

10 Kasım Çarşamba günü 3 yaşındaki çocuğun Mersin' de kaybolduğunu Müge Anlı ile Tatlı Sert programında bayan sunucu Müge Anlı ifade ediyor. Müslüme ve ailesinin Yörük olduğu, çadırlarda yaşadığı ve küçükbaş hayvancılık yaparak geçimlerini sağladığı söyleniyor. Müslüme'nin annesi 10 Kasım Çarşamba günü kendisinin yaşadıkları çadırda yemek yaparken çocuğunun çadırın önünde oyun oynarken saat 17.00 sıralarında kaybolduğunu söylüyor.

Müslüme Yagal'ın annesi canlı bağlantı ile programa katılıyor.

Spiker: (Müslüme'nin annesine soruyor) Kızı burada geçirmek için mi geldiniz?

Selvi Yagal: Evet kışı geçirmek için buraya gelmiştik. Nisanın 20'sine kadar burada kalacaktık. İlk geldiğimizde çocuk burada oynuyordu. Ben içerde yemek yapıyordum. Çocuk buradan gitmiş nereye gitti bilemedim ben.

Spiker: (Müslüme'nin annesine soruyor) Çevrenizde kimler vardı?

Selvi Yagal: Kimse yok, yabancı hiç kimse yok burada. Burada sadece biz varız. Biz buraları devletten kiralarız. Başka isteğim yok tek isteğim çocuğumun bulunması. Benim çocuğum nerde, nerelere gitti ben bilemedim.

Müge Anlı: (Müslüme'nin annesine soruyor) Peki yürüyor muydu?

Selvi Yagal: evet yürürdü ama çok uzun yol gidemezdi.

Müge Anlı: (Müslüme'nin annesine soruyor) Ev dediğiniz çadırda kaç kişi yaşıyorsunuz?

Selvi Yagal: 10 kişi varız. Kaynanam, kayınbabam, eşim, çocuklarım ve ben.

Spiker: (Müslüme'nin annesine soruyor) Kaç çocuk var?

Selvi Yagal: 7 çocuğum var.

15 Kasım 2021 tarihli program;

Tüm arama kurtarma çalışmalarına rağmen spiker olay yerinden canlı bağlantı yaparak kayıp 3 yaşındaki Müslüme' den hala bir haber olmadığını ve olay yerinde şantiye işçileri, Mersin itfaiyesi, İlçe jandarma komutanlığına bağlı komando timleri, jandarma ekipleri sağlık ekiplerinin de görev yaptığını 200 kişilik ekip katıldığını söylüyor.

Müslüme Yagal'ın babası Mustafa Yagal olay yerinden canlı bağlantı ile programa katılıyor.

Müge Anlı: (Müslüme'nin babasına soruyor) Siz oraya geldikten ertesi gün mü bu çocuk kayboldu?

Mustafa Yagal: Geldiğimiz gün.

Müge Anlı: O zaman çocuk o çevreyi bilmiyor.

Mustafa Yagal: Çocuk o çevreyi bilmiyor tabi ki. O çevreyi bilse bile 2 buçuk yaşında bir çocuk daha. Burada bir ordu çalışıyor uzaklaşsa bile mutlaka bulunurdu. Bana elle götürüldü gibi geliyor.

16 Kasım 2021 tarihli program;

Arama çalışmalarına başlayalı 7 gün geçmesine rağmen kadın sunucu Müge Anlı 3 yaşındaki kayıp Müslüme'nin hala bulunamadığını söylüyor.

Müslüme'nin annesi olay yerinden canlı bağlantı ile programa bağlanıyor. Çocuğundan bir haber almak istediğini, bir an önce bulunması gerektiğini söylüyor. Kadın sunucu Müge Anlı 3 yaşındaki küçük kızın bu kadar uzaklaşamayacağını ailenin bir düşmanının olup olmadığını Müslüme'nin annesine soruyor.

17 Kasım 2021 tarihli program;

Küçük kız Müslüme'nin kayboluşunun ardından 8 gün geçmesine rağmen hala küçük kızdan bir haber olmadığı söyleniyor. Olay yerinde AKUT, itfaiye, jandarma, komando ekipleri, iz takip ve kadavra köpekleri arama çalışmalarında halen etkinliğini sürdürüyor. Bütün bunlar yaşanırken ise ailenin soğuk kanlı bir tavır sergilemesi ise dikkatlerden kaçmıyor.

17 Kasım 2021 tarihinde yayınlanan programa 3 yaşındaki Müslüme'nin dedesi olay yerinden canlı bağlantı ile katılıp şunları söylüyor:

Hasan Yagal: Ben Hasan Yagal çocuğun dedesiyim. Kaybettik yok. Çarşamba günü akşama yakın kayboldu. O Günden beri sağ olsun devletimiz tüm gücüyle arıyor ama yok. Sürüye gitmişim ben. Çocuk diğer tarafa gitti. Babası gelmiş arabayla, arabayı çok severdi. Arabaya bineceğim diye babasının arkasından ağlamış. Annesi tutmuş. Annesi ondan sonra yıkılasıca çadırı düzenleyeyim diye onla uğraşırken bir bakmış çocuk yok. Zayıf bir çocuktü ama çok hareketliydi. Benden de çok akıllıydı. 7 gün oldu yok. Hala yok. İnsan ilk günler bulunak, orada mı, burada mı diyor ama artık umudum kesildi.

19 Kasım 2021 tarihli program;

19 Kasım 2021 tarihli programda kadın sunucu Müge Anlı arama çalışmalarınının 10. gününde Müslüme ve ailesinin yaşadığı yerin 4 km uzağında bir çocuk cesedine ulaşıldığı haberini veriyor ve bu çocuk cesedinin Müslüme olup olmadığını ise araştırıldığını söylüyor.

22 Kasım 2021 tarihli program;

22 Kasım 2021 tarihinde yayınlanan programda 19 Kasım 2021 tarihinde bulunan çocuk cesedinin 10 gündür kayıp olan Müslüme Yagal'a ait olduğu söyleniyor. Ceset Müslüme ve ailesinin yaşadığı yere 7 km uzaklıkta ve engebeli dik yamaçlar arasında kayalıkların içinde bulunduğu söyleniyor.

Müslüme'yi ölü bulan kadın Ayşe Bacak ise keçilerini otlatmaya çıkan kadın olay yerinden programa canlı olarak bağlanıyor.

Spiker: (Müslüme'nin cesedini bulan kadına soruyor) Siz her sene buraya keçi otlatmaya mı gelirdiniz?

Ayşe Bacak: Evet keçi otlatmaya gelirdik.

Spiker: (Müslüme'nin cesedini bulan kadına soruyor) Tam bu noktaya mı getirdiniz keçileri?

Ayşe Bacak: Hayır buraya getirmeyiz. Bura Müslüme'nin ailesine ait. Herkese, her aileye bir bölüm orman idaresi yer verir. Burası onların davar otlatma yeri.

Spiker: (Müslüme'nin cesedini bulan kadına soruyor): Bu bulunduğumuz bölgeye bir çocuk gelebilir mi?

Ayşe Bacak: Mümkün değil gelemez. Benim bile gelmem 1 1,5 saat sürüyor yani.

Ayşe Bacak: Davar otlatıyordum. Buraya geldim köpekler havlamaya durdu. Çocuğun cansız bedenini gördüm. Sırt üstüydü. Çocuğun belden aşağısı açıktı.

Spiker: (Müslüme'nin cesedini bulan kadına soruyor) İç çamaşırı da mı yoktu?

Ayşe Bacak: Hayır hiçbir şeyi yoktu.

Bu olaylardan sonra aile bireylerinden 8 kişi göz altına alındığı söyleniyor.

23 Kasım 2021 tarihli program;

23 Kasım 2021 tarihli programda kadın sunucu Müge Anlı 22 Kasım tarihinde göz altına alınan 8 aile bireyinden 7 kişinin serbest bırakıldığı, küçük kız Müslüme'nin dedesinin tutuklandığı ve programa da 31 Aralık 2021 tarihine kadar yayın yasağının kararı alındığını duyuruyor.

Henüz 3 yaşında olan Müslüme Yagal Mersin'in Gülnar ilçesinde kayboluyor. Aradan 10 gün geçtikten sonra yaşadıkları çadıra 7 km mesafedeki bir alanda cansız bedenine ulaşıyor ve ölüm sebebi araştırılmaya başlanıyor.

Programa yayın yasağı kararının gelmesiyle birlikte konu Müge Anlı ile Tatlı Sert programında bir daha konuşulmuyor. Bu aşamaya kadar adım adım takip edilen ve aranılan küçük Müslüme'nin cesedi Adli Tıp' inceleme altına alındı. Müslüme'nin cesedinden alınan DNA örneği ile annesi ile uyumlu çıkarken ne yazık ki babası ile uyumlu çıkmıyor. Küçük kızın DNA örneği ile dedesi Hasan Yagal'ın DNA'sının uyumlu çıktığı bildiriliyor. Dede Hasan Yagal torunu Müslüme Yagal'ın öz babası olduğu DNA sonuçları ile ortaya konuyor. Bunun üzerine Müslüme Yagal'ın annesi Selvi Yagal kayınpederinin kocası askerdeyken kendisine tecavüz ettiği ifadesinde bulunuyor.

Dede olarak bilinen Hasan Yagal, henüz 3 yaşında ruhen ve bedenen savunmasız olan ve DNA sonuçlarına göre dedesi değil babası olduğu gerçeği ortaya çıkan Müslüme Yagal'a tecavüz ettiği otopsi raporlarında çıkıyor

Olayın en acı ve kimsenin kabul edemediği yanı henüz 3 yaşında küçük bir çocuğun katledilmesi oluyor. Küçük kızın dedesi sandığı kişinin aslında öz babası olduğu ve ölümünden öz babasının sorumlu olduğu gerçeği karşımıza çıkıyor.

Bu olayların ardından ailenin 1 ve 15 yaşındaki 2 kız çocukları ile 18 yaşından küçük 2 erkek çocuğu Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından koruma altına alındığı söyleniyor.

İçinde yaşadığımız toplum aileyi, koşulsuz şartsız güvенеbileceğimiz fertlerden oluşan kurum olarak görüyor. Çünkü aile içerisinde birbirini karşılıksız seven bireyler yer alır ve bu da güven veriyor. Aile güven ve karşılıksız sevgi üzerine kurulmuştur ve aile içerisinde aile fertlerinin birbirlerine karşı görevleri bulunuyor. Aile büyükleri kendilerinden küçük fertlerin güvenliğinden ve korumasından sorumludur. Burada yaşanan olayda olması gerekenin tamamen dışında bir durum söz konusudur. Ailenin en büyüğü olan ve bütün aileyi koruyup kollayıp sahip çıkmakla görevli olan dede tam tersi bir tavır sergileyerek oğlunun askerde olduğu zamanı fırsat kollayarak hem gelinine tecavüz ediyor hem de henüz 3 yaşında olan küçücük bir kız çocuğunun ölümünden sorumlu tutuluyor.

6.1.2. Örnek Olay Örgüsü-2

11 Kasım 2021 tarihli Müge Anlı ile Tatlı Sert programının içerik analizi gerçekleştirilen öyküsünü oluşturan aktörler:

Neslihan Batur: Nehir Batur'un kayıp olan annesi

Nehir Batur: Neslihan Batur'un kızı

Habip Başar: Neslihan Batur'un arkadaşı

9 Kasım Salı gününden bu yana annesinden haber alamadığı gerekçesi ile Neslihan Batur'un kızı Nehir Batur Müge Anlı ile Tatlı Sert programına katılıyor.

Müge Anlı: (Nehir Batur'a soruyor) Nehirciğim annen nasıl kayboldu bir anlat.

Nehir Batur: Biz bir komşuya gitmiştik aslında akrabamıza, orda oturuyorduk daha sonra ben telefonla konuşuyordum daha sonra anneme de bir telefon gelmiş ve kendisi de gideceğini söyledi. Evden çıkış o çıkış daha da yok.

Kayıp kadın Neslihan Batur'un geniş bir arkadaş çevresinin olduğu ve boşandığı eşiyle birlikte yaşadığı söyleniyor.

Müge Anlı: (Nehir Batur' a Soruyor) Siz 2 kardeş misiniz?

Nehir Batur: Evet.

Müge Anlı: Boşandığı eşi yani babanla hala aynı evde beraber mi yaşıyordunuz?

Nehir Batur: Evet.

Müge Anlı: Onla niye aynı evde yaşıyor?

Nehir Batur: Annem zaten kıramaz kimseyi. Oda bir şey diyemedi daha sonra araları arkadaş gibi oldular aralarında bir sorun yok.

Neslihan Batur'un boşandığı eşiyle aynı evde yaşaması gayet normal bir davranış gibi ortaya konuyor.

Neslihan Batur'un kızı Nehir Batur annesinin en son Habip Başar ile telefon görüşmesi yaptığını söylüyor.

Müge Anlı: (Nehir Batur'a soruyor) Kim bu Habip Başar?

Nehir Batur: Annemin arkadaşıydı.

Müge Anlı: Sık sık görüştüğü biri miydi?

Nehir Başar: Yani evet.

Bu sırada adı geçen Habip Başar canlı yayına telefon ile bağlanıyor.

Müge Anlı: Habip Bey Merhaba.

Habip Başar: Merhaba, iyi yayınlar.

Müge Anlı: Çok teşekkür ediyorum. Nehir'in annesi saat 16.00 da evden çıkıyor. Sizinle de 16.15 de bir 5 dakikalık konuşması var. Size nereye gideceğini söyledi?

Habip Başar: Müge Hanım, onlar kızı ile arkadaşının evine geliyorlar. Sonra kızını evine gönderip kendisi ben dışarı gidiyorum diyor. Ben ona dışarı falan gitme sakın evine dön dedim.

Müge Anlı: Niye öyle söylediniz?

Habip Başar: Kızı biliyor niye öyle söylediğimi. Ben açıklamak istemiyorum.

Müge Anlı: Sizin o açıklamak istemediğiniz şeyi ben biliyorum. Sizin o açıklamak istemediğiniz şeye rağmen siz bu kadınla 1,5 yıldır sevgili olduğunuzu söylemiş kızıdır. Peki 1,5 yıldır nasıl o zaman sevgiliydiniz? Evde de bir tane boşanılan koca var. Ne ala memleket valla.

Habip Başar: Ben kıskandığım için gitme dedim.

Müge Anlı: Beyefendi kıskanıyorsunuz ki yaptığı iş belli.

Müge Anlı: Beyefendi, hanımefendinin yaptığı iş belli. Siz de 1,5 yıldır sevgilisiymişsiniz. Siz madem yaptığı işten dolayı kıskandığınız bir kadının neden 1,5 yıldır sevgilisisiniz? Siz de mi para kazanıyordunuz onun üzerinden?

Habip Başar: Hayır. Valla kuruş parasını almıyordum.

Müge Anlı: Kuruş parasını almıyordunuz da bu işin anlamı nedir o zaman?

Habip Başar: Ben seviyordum onu.

Müge Anlı: Bu nasıl bir sevgi? Siz evli misiniz bekar mısınız?

Habip Başar: Evliyim.

Müge Anlı: Beyefendi, siz hem evlisiniz, başka kadınlar görüşüyorsunuz, hemde bu kadın biriyle görüşürken size haber veriyor. Bunun adı nedir?

12 Kasım 2021 tarihli program;

Müge Anlı ile Tatlı Sert programının sunucusu Müge Anlı 3 gündür kayıp olarak aranan Neslihan Batur'un evli olan sevgilisi Habip Başar tarafından öldürüldüğünün ortaya çıktığı haberini veriyor.

Müge Anlı: O gün annen evden çıktıktan sonra misafirlikten onun çalıştığı fabrikaya gitmiş. Bu fabrika bir alüminyum fabrikası ve oda burada bekçi. Adama fabrika emanet ediyorlar katil çıkıyor. Annen gitmiş fabrikaya, fabrikadan içeri girişi var, çıkışı yok. Onun ifadesine göre annene seninle evlenelim demiş annen de kabul etmemiş sonra cinnet geçirip kadını boğmuş. Kaldığı konteynerin yanında bir tane kuyu varmış ve kuyuya atmış.

Habip Başar'ın 11 Kasım tarihinde canlı yayın sonrasında stüdyoya gelip cinayeti itiraf ettiği bant yayın gösterime giriyor.

Habip Başar: Nerde olduğunu ben nereden biliyim. Kızı beni Müge Hanıma veriyor, benim üzerime atıp benim günahımı alıyor. En son ben arandığım için şüpheli Habip deniyor. Allah şahit yazık günah yani. Benim yuvamı da yıktı kendisi de kayboldu. Evine gidiyordum. Oturuyorduk evinde yiyip içiyorduk. Kızı da görüyordu ama babaları görmüyordu. Görüşüyorduk.

Spiker: (Habip Başar'a) soruyor Hiç şiddet uyguladınız mı peki?

Habip Başar: Yok kesinlikle uygulamadım. Yani seni döverim, biçerim, öldürürüm diye asla konuşmadım.

Habip Başar: Samimi olarak konuşuyorum. Keşke yapmasaydım çok pişmanım, şeytana uydum. Öyle pişmanım ki yaptığımı, benim evim yuvam yıkıldı. Çok üzgünüm. Eşime de söylüyorum Çok üzgünüm.

Önce olayla bir ilgisi olmadığını rahatlıkla ifade eden şahıs daha sonrasında da cinayeti kabul ediyor.

4 çocuk annesi bir kadının bir cinayete kurban gittiği konusu işleniyor. Ortada kocasıyla boşanıp aynı evde yaşamaya devam eden "hayat kadını" diye bahsedilen bir

kadın diğer tarafta evli ve çocuk babası olan bir şahıs olayı oluşturan aktörler olarak karşımıza çıkıyor.

Burada üstü kapalı şekilde konuşulan konu aslında Neslihan Batur'un bir hayat kadını olduğu ve bu işten para kazandığı. Burada Türk toplumunun aile kavramı tanımını ile denk düşmeyen bir yaşam tarzı karşımıza çıkıyor. Bu kadından "hayat kadını" diye bahseden Habip Başar'ın Neslihan Batur ile 1,5 yıldır sevgili olması ise burada karşılaştığımız bir başka çelişkili durumlardan bir tanesidir.

Yine öldürülen kadınlar listesine bir yeni isim daha ekleniyor. İsimler yeni, olay örgüsü farklı fakat sonuç hep aynı noktaya varıyor. Yaşam hakkı elinden alınan bir kadın ve geride kalan evlatlar, dağılan yuvalar karşımıza çıkıyor. Türk toplumu tarafından kabul görülen değer yargılarına ve aile içi mahremiyet kurallarına aykırı düşen bu durum 83 milyonun karşısında konuşuluyor. Bu durum da eleştirilmedikçe normalleşmeye başlayan daha bir çok şey gibi hayatımızın normallerinden biri haline gelmeye başlıyor.

Geçmişten günümüze baktığımızda sosyal, ekonomik, siyasi alanlarda pek çok değişimler olmuştur. Bu değişimlerin aile ve akrabalık ilişkilerindeki etkisi görmezden gelinemeyecek kadar önemli derecededir. Daha önceleri birlik, beraberlik, dayanışma gibi kavramlar üzerine kurulan aile temelleri yerini artık içinde yaşadığımız çağın bir gereği olarak bireysellik kavramına teslim etmiştir. şimdilerde aslında daha çok benimsediğimiz bireysellik kavramını aile değerlerimizi de sarsmaya bir anlamda zemin hazırlamıştır. Nedeni ise karşılıksız sevgi ve güven üzerine kurulan akrabalık ilişkilerinde bütünleşme hakimken şu an bu duyguların zedelenmeye başlamasıyla artık bireyselleşme hâkim olmaya başlamıştır.

Mahremiyet kavramını ailenin yapı taşlarından bir tanesidir. Sosyal, ekonomik, siyasi gibi alanlarda yaşanan bu değişimler ve modern aileye geçişlerle birlikte bu kavramın da etkisinin azaldığını net bir şekilde görölmeye başlanıyor. Ailenin yapı taşı dediğimiz bu kavramın zedelenmesiyle birlikte insanlar artık mahremiyet; yani gizliliğe değil görünür, açık, şeffaf olana önem vermeye başlıyorlar.

6.1.3. Örnek Olay Örgüsü-3

11 Ocak 2021 tarihli Müge Anlı ile Tatlı Sert programının içerik analizi gerçekleştirilen öyküsünü oluşturan aktörler:

Ali Toprak: Alime Toprak'ın eşi

Alime Toprak: Öldürülen Ali Toprak'ın eşi

Ali Yaşar Kantar: Görgü tanığı

Hasan: Ali Toprak ve Alime Toprak'ın arkadaşı

44 yaşında evli ve 2 çocuk babası Ali Toprak Mersin'in Anamur ilçesinde çalıştığı serada 31 Ağustos 2020 de öldürüldüğü gerekçesiyle eşi Alime Toprak ve 2 kardeşi canlı yayına katılıyor.

Alime Toprak: 2 gibi evden çıktık 3, 3 buçuk gibi seraya muzları kontrol edelim, kırılan eden var mı diye geldik. Suyu çalıştırmak için beni öbür seraya gönderdi. Fıskiyeleri çalıştırdım 10 dk durdum eşimin yanına döndüm.

Spiker: (Alime Toprağa soruyor) 1. seradan 2. seraya gelip eşinizin cenazesiyle karşılaştığınızda geçen süre neydi?

Alime Toprak: 30- 40 dk diye düşünüyorum. Eşime seslendim. Ali ben geldim dedim. Ses gelmeyince hemen direk içeri girdim, eşimle karşılaştım. Uzun bir şekilde yatıyordu.

Ali Toprak'ın başına kesici ve delici bir aletle darbe alıp öldürüldüğü söyleniyor. Alime Toprak eşinin ölümünden birkaç kişiden şüphelendiğini söylüyor.

Müge Anlı: (Alime Toprağa soruyor) O gün ne yaşandı bize anlatır mısınız?

Alime Toprak: Sabah kalktık. Ben 8 buçuk 9 da kalktım eşimi kaldırdım hadi kahvaltımızı yapalım dedim. Eşim ben geç geldim kalkmayacağım dedi. Bende öyle dedi diye kaldırmadım. Sonra geç saatte kahvaltı hazırladım yaptık yedik. Sonra büyük oğlumla bir arkadaşımın yanına gitti. Sonra oradan gelince seraya gideceğiz dedi 2 gibi evden çıktık gittik.

12 Ocak 2021 tarihli program;

Müge Anlı: (Alime Toprağa söylüyor) Senin tavırların dünkü konuşmada çok dikkat çekmiş. Sen cenazeyi bulunduğunda 40 45 dk geçti demişsin ama cenaze orada daha fazla süredir durduğu söylenmiş. Saatler önemli o yüzden. Bir de kocasını ölü olarak bulunca neden bağıırıp çağırıp yardım istemediğin de çok dikkat çekmiş.

Müge Anlı: (Alime Toprağa soruyor) Sera sizin mi yoksa çalışan mısınız?

Alime Toprak: Biz çalışan kişiyiz. 4 seraya bakıyoruz toplam.

Müge Anlı: (Alime Toprağa soruyor) Her gün gidiliyor mu?

Alime Toprak: Evet her gün gidiyoruz. Hem sabah hem ikindi. Günde 2 kere yani.

Alime Toprak: Seraya giderken Hasan abinin yanında 1 saat falan oturduk, çay içtik muz yedik. Sonra oradan çıkıp 1. seraya gittik. Bütün kırılan dalları gezdik. Su içtik biraz oturduk. Hasan bizi aradı 4 gibi.

Müge Anlı: 2 de zaten berabersiniz tekrar sizi araması tuhaf.

Alime Toprak: Bilmiyorum. Gelecek misiniz diye aradı. 2. Seradan diğer seraya ben su salmaya gittim 20 dk sonra falan geri geldim eşimin başından kan akıyor yatıyordu. Kalk Ali ne oldu dedim. Onu kucağıma alıp oradan geçen arabalarla onu hastaneye yetiştirmeye çalıştım. Sonra orada bende bayılmışım.

Müge Anlı: (Alime Toprağa soruyor) Sonra nasıl ayıldın?

Alime Toprak: Bilmiyorum sonra ayıldım kollarım ağrıyordu. İmdat diye bağırmaya başladım. Yoldan araba geçti o sıra durdu. Ali abi nerede dedi içerde kanlar içinde dedim. Ne oldu dedi, bilmiyorum dedim

Müge Anlı: Seni gören kişi Ahmet Bey bize bilgi verdi. Bana el kaldırmadı ben durdum dedi. Ambulans da çağırmadığını söyledi. Ambulansı Ahmet Bey 19:35 de aradığını söyledi. Ambulanstaki görevliler adamın 3 3,5 saat önce zaten öldüğünü söylemişler.

Şüpheli tavırları ve çelişkili ifadeleriyle bütün dikkatleri üzerine çeken Alime o an çok panik yaptığını ve ambulansı aramak aklına gelmediğini söylüyor.

O sırada görgü tanığı Ahmet Yaşar Kantar canlı yayına telefon ile bağlanıyor.

Müge Anlı: Ahmet Bey Günaydın. Olayı bir de siz anlatır mısınız? Alime yoldan geçerken sizi kendisinin durdurduğunu söylüyor.

Ahmet Yaşar Kantar: Günaydın. Hayır hayır. Ben olayı anlatayım. Ben oradan geçerken bayanın yola sırtı dönüktü seraya doğru üzerini temizlediğini gördüm. O esnada sordum, “yenge hayırdır ağa nerde dedim”. Düşmüş yatıyor dedi bende indim baktım her taraf kan içinde yatıyor. Her yer darmadağın, sanki bir boğuşma olmuş

gibiydi. Rahmetlinin boynuna baktım kemik gibiydi. Bir araba durdurdum 112'yi aradık, 155'i aradık. Alime birden ağlayıp bağırmaya başladı.

Alime Toprak: Ben orada arabayı görünce kolumu kaldırdım.

Ahmet Yaşar Kantar: Hayır, hayır kesinlikle el kol kaldırmadı. Su ile üzerindeki kanları temizliyordu.

14 Ocak 2021 tarihli program:

Müge Anlı: Alime için herkes olay günü çok rahat olduğu, gözünden tek damla yaş bile gelmediğini söylüyor.

Daha önce adı geçen Hasan isimli şahıs ile Alime'nin adının çıktığını Müge Anlı kendisine gelen bilgiler arasında olduğunu söylüyor. Hasan isimli şahsın Ali Toprak'ın cenazesine bile gelmediği söyleniyor.

Alime Toprak: (Hasan'a sesleniyor) 2 günde bir arkadaşını arıyordun neden gelmiyorsun? Cenazesine neden katılmadın? Bana neden bir kere başın sağ olsun demedin? Niye buraya gelip kendini savunmuyorsun?

Cinayeti aydınlatmak amacıyla polisler Ali Toprak'ın eşi Alime Toprak'tan tırnağından DNA örneği almak için götürmeye geldiklerinde Alime Toprak isimli şahsın bağırıp çağırdığı ve fenalık geçirdiği söyleniyor. Nedeni sorulduğunda ise Alime Toprak, eşini yattığı yerden kaldırırken üzerine ve eline kan bulaştığı için korktuğunu ifade ediyor.

22 Ocak 2021 tarihli program:

22 Ocak 2021 tarihine kadar Alime Toprak her gün canlı yayına geliyor ve cinayeti aydınlatmak için sürekli konuşulanlar başa dönülüp tekrar ediliyor.

Müge Anlı: Alime ile konuştuk, öncelikle şunu söylememi rica etti: "sosyal medyada hakkımda yazılan bazı şeyler var namusumla ilgili bunlar doğru değil" dedi. Burada biz dillendirmedik ama küçük çocuğun babasının başkası olduğunu söyleyenler vardı. "Benim ne Hasan ile ne de bir başkasıyla ilişkim olmadı bunun herkes tarafından bilinmesini istiyorum, 2 oğlum var onların kim ne derse desin onların annesi namussuz bir insan değil" dedi. 2. olarak da cinayeti işlediğini itiraf etti ama nedenini savcıya anlatacakmış. Söylediği tek şey "çocuklarımı korumak için" diyor.

Müge Anlı'nın bu konuşmasının ardından Alime Toprak canlı yayına geliyor.

Müge Anlı: Alime gel. Senin bana söyle dediklerini söyledim. Cinayetin haklı bir sebebi olmaz ama gerçekten çok üzüldüğün, kırıldığın, zorlandığın bir şey varsa da uygunsuz anlatmaya anlatmanı tavsiye ederim.

Alime Toprak: Ben burada anlatmak istemiyorum. (Ağlayarak anlatıyor) Kim olsa 2 çocuğunu korur. Şimdiye kadar hep onları korudum ama olmadı başaramadım. Bana ve çocuklarıma işkence yapıyordu ben onları geçtim ama son yaptığı bana dokundu yapamadım. Bana yapsın ama çocuklarıma yaptıkları çok zoruma gidiyordu. Bir şey söyleyeceğim ama burada söyleyemiyorum.

Müge Anlı: Sizin bir çocuğunuz daha varmış 40 çıkmadan vefat eden. O çocuk nasıl öldü?

Alime Toprak: Boğazına süt kaçtı.

Müge Anlı: Neden bu çocuk acele gömüldü, kimse cenazeye gelmedi?

Alime Toprak: Eşimi sevmedikleri için.

Müge Anlı: Neden eşini sevmiyorlardı?

Alime Toprak: Herkesle kavga ediyordu.

Müge Anlı: Ama ben sana burada söyledim, babasının da üzerine saldırmış aile fertlerinin de sana da bir zararı var mı dedim 50 kere. Sen “hayır biz kocamla çok iyi geçiniyorduk” dedin. Neden bunları söylediğini de anlat diye söylüyorum. İnsanlar anlasınlar diye söylüyorum.

Alime Toprak: Ben çocuklarımla korudum başka bir şey değil. Çocuklarımla ve beni dövüyordu. Bana “seni öldürecek” dedi. Ben ölsem çocuklarımla kim bakardı? Ben yapmasaydım o bana yapardı.

Müge Anlı: Anladığım kadarıyla büyük oğlun biliyor.

Alime Toprak: Biliyor ama benim oğlum babam öldü diye hiç ağlamadı. Çünkü çok çektirdi benim oğluma. “Anne kurtulduk” dedi. Hep “sizi öldürecek, benim raporum var kimse bana bir şey yapamaz” diyordu. O raporu bana zorla aldırdı. Bizi defalarca öldürmek istediğini söyledi.

Müge Anlı: O gün peki beni seni ne çileden çıkardı?

Alime Toprak: O gün beni çok dövdü. Benim kafama vurdu,” burada bitireceğim” dedi.

Müge Anlı: Aslında seni bayıldım dediğin, o zaman orada donmuş kalmışsın.

Alime Toprak: Dondum kaldım, yine de dayanamadım. Yardım istedim onu hastaneye yetiştirmek istedim. Ama ölmüştü. Bu süre içinde intihar edecektim kimse duymasın diye. Özellikle çocuklarım duymasın diye.

Müge Anlı: Çocukların için ne istiyorsun?

Alime Toprak: Sadece beraber yaşasınlar istiyorum.

Müge Anlı: Var mı emanet edebileceğin bir akraban? Ben onlara maddi anlamda da destek olurum.

Alime Toprak: Ablam var. O bakar. Kimseye anlatamadım ki. Benim küçük oğlumu balkondan aşağı attı hastanede düştü dedik. Çünkü öyle demezen öldürürüm dedi. Kumarda kaybedip bizden çıkarıyordu.

Hem aile içi şiddet hem kadına şiddet hem de cinayet gibi konuların bir arada olduğu olay günlerce canlı yayında işlenmiştir. Olan biten her şeyden yine en çok etkilenecek olan ne yazık ki çocuklar olmaktadır. Aile kavramının önemi burada bir kez daha karşımıza çıkmaktadır. Ortada sağlıklı bireyler olmadığı için sağlıklı bir aile ortamı da oluşmamıştır. Çocukları düşündüğümüzde ise; yarın bir gün kendilerine kuracakları aile ortamları ne kadar sağlıklı, düzgün olur orası da toplum olarak geleceğimizi ilgilendiren en önemli soru işaretlerinden bir tanesidir. Yaptığı eylem hiçbir zaman kabul edilebilir bir eylem değildir fakat burada bir kadının dramı ve çocukların dramı söz konusudur.

Ülkemizin yaşadığı sanayileşme süreci aile yapısında da birtakım değişimleri beraberinde getirmiştir. Modern aile ve geleneksel ailelerde çocuk yetiştirme davranış biçimleri de değişimlere uğramıştır. Aile çocuğun ilk sosyalleştiği, gelişimine ilk başladığı en önemli ve kendini en güvende hissettiği kurumdur. Toplum olarak geleceğimiz şu an ki çocuklara emanettir. Bu yüzden bir çocuğun sağlıklı bir aile ortamında yetişmesi hem ilerde kuracağı yuva içinde hem de içinde yaşadığı toplum için önem arz eder. Aile içerisinde bazen istemediğimiz şeyler olabilir burada önemli olan bu olup bitenlerden çocukları mümkün olduğunca uzak tutabilmektir. Çocuklar

eğer bu tarz olayların merkezinde olursa bu durum onların bütün hayatını olumsuz yönde etkileyebilir.

6.2. Aile İçi Şiddet ve Boşanma

6.2.1. Örnek Olay Örgüsü-1

25 Ocak 2021 tarihli Esra Erol'da programının içerik analizi gerçekleştirilen öyküsünü oluşturan aktörler:

Hayriye Uysal: Nilüfer Uysal'ın annesi

Nilüfer Uysal: Hayriye Uysal'ın kızı

Salih Kaya: Mevla Kaya'nın resmi nikahlı eşi

Mevla Kaya: Salih Kaya'nın Resmi nikahlı eşi

19 yaşındaki kızının 3 çocuklu bir adamın yanına kaçtığını ve kızını kurtarmak için programa katıldığını ifade ediyor.

Hayriye Uysal: 19 yaşındaki kızım 6 aydan beri Salih Kaya denen adamın yanında elinde tutuyor, göstermiyor, nerde kaldığı belirsiz, nikahı yok. Can güvenliğinden endişe duyuyorum.

Programa Ordu'dan katılan Hayriye Uysal kızının evli ve 3 çocuk babası olan İstanbul'da yaşayan Salih Kaya'nın yanına kaçtığını ve aynı evin içinde Salih Kaya'nın hem karısı hem çocukları hemde anne babası ile aynı evde yaşadığını iddia ediyor. Kızına 3 çocuklu bir adamla yuva kuramayacağını defalarca söylediğini ama kızının hiçbir şekilde kendisini dinlemediğini söylüyor.

Bu sırada adı geçen Salih Kaya canlı yayına telefonla bağlanıyor.

Esra Erol: Salih Kaya Nilüfer Uysal yanınızda mı?

Salih Kaya: Evet.

Esra Erol: Beraber Misiniz?

Salih Kaya: Evet.

Esra Erol: Nerede kalıyorsunuz? Kendi karınız ve çocuklarınızla yaşadığınız evde mi?

Salih Kaya: Evet.

Bütün iddiaları kabul eden ve birbirlerini sevip kaçtıklarını söyleyen 32 yaşındaki Salih Kaya dini nikah kıydıklarını ve evdeki resmi nikahlı eşinin de bu durumu anlayışla karşıladığını bunun adının sevgi olduğunu söylüyor. Nilüfer Uysal ise Salih Kaya'dan telefonu alıp ben sevgisinin yanında olduğunu evli ve çocuklu olmasının kendisi için sorun teşkil etmediğini ifade ediyor. Salih Kaya'nın resmi nikahlı eşi olan Mevla Kaya ile de gayet iyi anlaştıklarını söylüyor. Nilüfer Uysal'ın annesi ve tam bir Anadolu kadını olan Hayriye Uysal bütün bu olanlar karşısında sınırlarına ve gözyaşlarına hâkim olamıyor.

Adı geçen Salih Kaya'nın resmi nikahlı eşi ve 3 çocuğunun annesini Esra Erol telefonla konuşmak için çağırıyor.

Esra Erol: Mevla merhaba.

Mevla Kaya: Merhaba.

Esra Erol: Ne kadar süredir eşinin sana uyguladığı psikolojik şiddete, sadakatsizliğe tahammül ediyorsun?

Mevla Kaya: Esra Hanım ben konuşmak istemiyorum.

Esra Erol: Mevla sen bu durumu kabul ediyor musun? Bir kadın olarak yaşadıklarını sindirebiliyor musun?

Mevla Kaya: Sindiriyorum Esra Hanım.

Bütün bu sorular karşısında önce sessizliğini korumak isteyen Mevla Kaya daha sonra bütün bu yaşanan durumu kabul ettiğini ve boşanmak istemediğini ifade ediyor. Bu durumu gerçekten mi yoksa çaresiz olduğu için mi kabul ettiği konusu kafaları kurcalıyor.

26 Ocak 2021 tarihli program;

26 Ocak 2021 tarihli programa Hayriye Uysal'ın kızı ve Salih kaya stüdyoya canlı yayına geliyorlar.

Nilüfer Uysal aynı evin içerisinde Salih Kaya, Mevla Kaya ve çocuklarla mutlu bir şekilde yaşadıklarını, Salih Kaya'nın onlara eşit bir şekilde davrandığını söylüyor. Mevla Kaya'nın Nilüfer Uysal'ın annesi olan Hayriye Uysal'a abla kardeş gibi olduklarını söylediğini iddia ediyor.

Hayriye Uysal: O çocuktan sana hayır gelmez onunla yuva kuramazsın kızım. Yuva yıkma iyi olmaz.

Nilüfer Uysal: Anne yıkmıyorum zaten yanlarında duruyorum niye anlamıyorsun?

Bütün bu yaşanan olayların merkezinde olan ve sorumlusu olan 2 kişiden biri olan Nilüfer Uysal bunu yuva yıkmak olarak algılamıyor ve yanlarında durarak Salih Kaya ve Mevla Kaya çiftinin kendisi yüzünden yuvalarının yıkılmadığını söylüyor.

Bu sırada Salih Kaya Nilüfer Uysal'ın yanına gelip oturuyor.

Esra Erol: (Salih Kaya'ya soruyor) Siz eşinizden boşanmak istiyor musunuz?

Salih Kaya: Evet.

Nilüfer Kaya: Salih boşansın ya da boşanmasın ben onun yanındayım. Bu kadar.

Nilüfer Kaya'nın burada söylediği son cümle aslında bir anlamda da hem dinimizde hemde gelenek göreneğimizde bizim için kutsal bir kavram olan "Nikah" kavramını tamamıyla değersizleştiriyor.

Esra Erol: Nilüfer'i evde çocuklar kim olarak biliyorlar?

Nilüfer Uysal: Bana abla demelerini istedim abla deyin dedim ama eşi olarak biliyorlar.

27 Ocak 2021 tarihli program;

Mevla Kaya ilk kez canlı yayına geliyor.

Esra Erol: (Mevla'ya soruyor) Senin normal bir hayatın vardı eşinle çocuklarıyla bir şekilde kıt kanaat de olsa geçim sıkıntısı da olsa evin içinde bir mutluluk vardı ama şimdi eşin Nilüfer'i eve getirdikten sonra anormal bir yaşam tarzı sürüyorsunuz. Üçünüz çocuklarla aynı evde yaşıyorsunuz. Sen bunu neden kabul ediyorsun?

Mevla Kaya: Çünkü 3 tane çocuğum var benim. Onu hala seviyor olmam da bu sebepler arasında var.

Mevla Kaya hem kendi duyguları hemde çocukları için kesinlikle boşanmak istemediğini söylüyor. Bu yaşadığını sevgi olarak adlandırsa da başka çaresi olmadığını da söylüyor.

Burada yaşadıklarından dolayı sağlıklı bir şekilde düşünemeyen 3 çocuk annesi bir kadın var ve yaşadığı psikolojik şiddetin farkında değil. Mevla Kaya yaşadıklarını kaldıramayıp intihar girişiminde bulunduğunu 2 gün hastanede kaldığını ve tüm bunlar yaşanırken ise evdeki 7 ve 5 yaşındaki çocuk olayların farkında olduğu söylüyor. Salih Kaya isimli şahısın babası İsmail Kaya telefon ile canlı yayına bağlanıyor ve Nilüfer'i kesinlikle istemediklerini 3 çocuğun, gelinleri Mevla'nın mağdur olduğunu ifade ediyor.

28 Ocak 2021 tarihli program;

Nilüfer Uysal: (Mevla için Esra Erol' söylüyor) Ben şimdiye kadar boşuna uğraşmışım. Yanında durdum, yaptığım iyiliklerin hiçbirini göz önünde bulundurmadi.

Esra Erol: (Nilüfer'e soruyor) Sen ona iyilik mi yaptın?

Nilüfer Uysal: Yanında durdum, dinledim, konuştuk, dertleştik, o anlattı, ben anlattım.

Şu an içinde bulunduğu durumdan huzursuz ve mutsuz olan Mevla Kaya'nın Nilüfer Uysal nankörlük yaptığını kendisinin Mevla Kaya ile aynı evde yaşamaktan dolayı hiçbir şikayetinin olmadığını gayet ciddi bir üslupla söylüyor.

7, 5 ve 1.5 yaşında 3 çocuğun gözünün önünde yaşanan tüm bu süreçler çocukları psikolojik anlamda ne kadar derinden etkilediği burada en önemli hususlardan bir tanesidir.

Çocuk için en güvenli liman annesidir ve doğduğu andan itibaren ilk karşılıksız sevgi bağı anne ile kurulur. Burada baba eve başka bir kadın getiriyor ve onunla samimi hatta belki yakın temasta bulunuyor ve çocuğun gözünde kutsal olan anne ötekileştirip, değersizleştiriliyor. Bu çocuklar için maalesef hiç sağlıklı olmayan bir ortamda bulunuyorlar. Kadın olarak hem bir anne hem de 3 tane çocuk psikolojik şiddete maruz kalıyor.

7'den 70' e neredeyse çoğu kişinin izlediği böylesi bir programda bu olay günlerce işlenmeye devam etmiştir. Adı geçen bu şahıslar (Nilüfer Uysal- Salih Kaya) bütün bu yaşananları normalleştirip bu durumun kimseyi ilgilendirmediği sıklıkla

söyleyerek aile kurumuna zarar veren birçok ifadelerde bulunmuşlardır. Ekranları karşısında milyonlarca izleyici bu olaya şahit olmuş ve burada en önemli husus da o evlilik birliği için de aylarca bu duruma maruz kalan 3 çocuğun psikolojisidir.

Şiddet davranışı hemen hemen her toplumda olduğu gibi bizim toplumumuzda da oldukça yaygın bir davranıştır. Fiziksel şiddetin yanında psikolojik şiddet de oldukça zarar verici bir şiddet türüdür. Çocuk için aile kavramı oldukça önemlidir ve çocuğun kendini en güvende hissettiği kurum aile kurumudur. Aile içinde gerek fiziksel gerek psikolojik şiddete maruz kalan bir çocuk kendini en güvende hissettiği aile kurumu içerisinde güvensiz ve yalnız hissedebilir. Burada geçen olay örgüsünde, bu aile içi şiddete maruz kalan 3 çocuk için bu durum oldukça önemli ve ileride travmatik sonuçlara yol açabilecek bir durum yaşanmıştır. Henüz yaşlarının küçük olmasına rağmen bu çocukların gözünde aile kavramı derinden sarsılmıştır.

6.2.2. Örnek Olay Örgüsü-2

26 Ocak 2022 tarihli Esra Erol'da Programının içerik analizi gerçekleştirilen öyküsünü oluşturan aktörler:

Fatma Yıldırım: Elif Yıldırım'ın annesi.

Yusuf Yıldırım: Elif Yıldırım'ın babası.

Münevver Yıldırım: Elif Yıldırım'ın ablası.

Elif Yıldırım: Fatma Yıldırım ve Yusuf Yıldırım'ın kızı

Kadir Akkoyun: Elif Yıldırım'ın yanına kaçtığı kişi.

Elif Yıldırım'ın ailesi 26 Ocak 2022 tarihinde yayınlanan Esra Erol'da programına katılıp, kızlarının 17 Ocak 2022 tarihinde Alanya'da ablası ile yaşadığı evden beraber çalıştığı 40 yaşındaki Kadir Akkoyun kişisi ile kaçtığı iddialarında bulunuyorlar.

Münevver Yıldırım: Biz beraber bir evde kalıyorduk. Bekar evimiz vardı. 3 yıldır aynı yerde çalışıyorum. Kız kardeşimi de yanıma aldım. Kız kardeşim için buraya geldim. Onu almadan da buradan gitmeyeceğim ne olursa olsun.

Esra Erol: (Münevver Yıldırım'a soruyor) Bu Kadir ile kız kardeşinin arkadaşlığı nasıl başladı?

Münevver Yıldırım: Kadir de bizim çalıştığımız restoranda garsonluk yapıyordu bunlar beraber yemek falan yiyorlardı. İlişkileri orada başladı. Patron ikisinin ilişkisini duyduğu için bunları işten çıkardı. Bir gün işten eve geldim baktım evin ışıkları yanmıyor. Aradım Neredesin Elif dedim ben Konya'dayım dedi. Konya'da ne işin var dedim Kadir'in yanındayım dedi. Ben aileme haber vermeden kendi aramızda hallederim diye düşündüm ama çözemedim.

Esra Erol: (Münevver Yıldırım'a soruyor) Kadir Konya'da mı yaşıyor?

Münevver Yıldırım: Aslen Adanalı ama çalışırken Alanya'da yaşıyordu. İşten çıkınca Eskişehir'e gidip iş kuracağım dedi.

Esra Erol: (Münevver Yıldırım'a soruyor) Bu süre içinde hiç Kadir ile görüştün mü telefonda?

Münevver Yıldırım: Görüştüm. Bana diyor ki ben kardeşini zorla tutmuyorum istediği zaman gidebilir. Evine dönebilir diyor.

Elif Yıldırım'ın yanına kaçtığı Kadir Akkoyun isimli şahıs evli ve 2 çocuk babası olduğu söyleniyor.

Bunlar konuşulurken adı geçen Kadir Akkoyun isimli şahıs telefon ile canlı yayına bağlanıyor.

Esra Erol: Kadir Akkoyun merhaba

Kadir Akkoyun: Merhabalar.

Esra Erol: (Kadir Akkoyun'a soruyor) Elif yanınızda mı?

Kadir Akkoyun: Hanımefendi Elif'i ben kaçırmadım. Bu konuyla neden muhatap benim anlamıyorum. Elif yanımda değil şu an yanımda eşim var.

Esra Erol: (Kadir Akkoyun'a soruyor) Elif nerede?

Kadir Akkoyun: Bilmiyorum hanımefendi neden beni arıyorsunuz?

Kadir Akkoyun eşiyle beraber olduğunu Elif'in onun yanında olmadığını söyleyerek telefonu kapatıyor. Elif Yıldırım'ın ailesi ise Kadir'in yalan söylediğini Elif'in onun yanında olduğu iddiasını sürdürüyor.

Kadir Akkoyun'un eşi Ümit Akkoyun canlı yanına telefon ile bağlanıyor:

Esra Erol: Ümit Hanım merhaba eşiniz yanınızda mı?

Ümit Akkoyun: Evet.

Esra Erol: (Ümit Akkoyun'a soruyor) Ne zaman yanınıza geldi?

Ümit Akkoyun: Bugün onun yanına geldim.

Esra Erol: (Ümit Akkoyun'a soruyor) Bu olayları hiç duydunuz mu?

Ümit Akkoyun: Hiç duymadım. Beraber çalıştıklarını, Elif'i biliyorum ama bu olayları hiç duymadım. 15 tatil olduğu için çocuklarımı bırakıp Alanya'dan Adana'ya eşimin yanına geldim.

Bütün bu olanlardan bir haberi olmadığını anlatan Kadir Akkoyun'un eşi Ümit Akkoyun bu olayları ilk defa burada duyduğunu ifade ediyor. 20 gündür ayrı yaşadıklarını eşinin yanına sürpriz yapmak için geldiğini söylüyor. Kadir Akkoyun ise ısrarla Elif Yıldırım'dan bir haberinin olmadığını dile getiriyor.

20 dakikalık bir süre sonunda Kadir Akkoyun'un eşi Ümit Akkoyun yeniden canlı yayına telefon ile bağlanıyor ve kocasının Elif Yıldırım ile birlikte olduklarını itiraf ediyor ve Elif Yıldırım'ın şu an yanlarında olduğunu söylüyor.

Ümit Akkoyun: Eşimin yanına 1 günlüğüne sorunlarımızı konuşmak için geldim ama o beni en erken otobüsle geri göndermeye çalıştı. Kocam ve Elif'i aynı evde yakaladım. Üst kat çatı katında kocam Elif'i saklıyormuş.

Bunlar konuşulurken Elif Yıldırım canlı yayına telefon ile bağlanıyor.

Esra Erol: Elif merhaba. Ne kadar süredir çatı katında saklanıyorsun?

Elif Yıldırım: Merhaba. Kadir beni kaçırmadı ben kendi isteğim ile geldim. Ablam da biliyordu ailem de biliyordu.

27 Ocak 2022 tarihli program;

27 Ocak 2022 tarihli canlı yayına Ümit Akkoyun'un eşi canlı yayına katılıyor.

Ümit Akkoyun: Ben kimseyle muhatap olmak istemiyorum. Çok da konuşmak istemiyorum. Özellikle de kızımdan çok özür diliyorum. Çıkmayacağım yayına dedim ama çıkmak mecburiyetinde kaldım. Yapmışlar bir şey kendileri temizlesinler artık. Ben sadece ayrılmak istiyorum, bu kadar. Kolay gelsin size.

Esra Erol: Münevver sen Elif ve Kadir arasındaki bu ilişkiyi biliyor muydun?

Münevver Yıldırım: Biliyordum abla. Ama kimseye bir şey söyleyemedim. Kendi çabamla halletmeye çalıştım.

Elif Yıldırım canlı yayına geliyor.

Esra Erol: Elif hoş geldin.

Elif Yıldırım. Ben görünmeyeceğim, çekmeyin.

Bağıra çağıra mikrofonu üzerinden atıp kameralara çıkmak istemediğini söyleyen Elif Yıldırım ağlayarak isyan ediyor.

Esra Erol: Tamam çıkmasın, çekmeyin şunu. Bir şey söyleyeceğim, Lütfen aynı isyanı 2 çocuklu bir adam sana farklı şekilde yaklaştığında bedenini korumak için de göster. Rica ediyorum. Yanlışların arkasında durmak için bu tepkileri vermeyin. Ruhunuzu korumak için, gençliğinizi korumak için, eğitim için bu tepkileri verin. Bu nedir ya! 18 yaşındasın kızım sen 18 yaşındasın. Baban yaşındaki bir adam sana farklı amaçla dokunuyor. Bu mu senin geleceğin? Bu mu kendine layık gördüğün hayat? Bu mu yaşamdan beklediğin Elif? Bunu mu layık görüyorsun kendine? O çatı katını mı layık görüyorsun? Lütfen bu tepkileri size zarar veren insanlara kullanın. Sizi korumak isteyen insanlara karşı değil. Bu kadar olmaz ya! Doğruyu anlatmak için kendimizi parçalıyoruz ya! Adam seni 2 dakikada postaladı buraya.

Esra Erol: 18 yaşında ya. Daha ne yaşadığının farkında değil. Yemin ederim bedenim titriyor. Bu çocuklara kendilerini korumayı öğretin. Lütfen yaşlıları ile arkadaşlık kursunlar ve o arkadaşlıkların hangi boyutta kalması gerektiğini kavrasınlar. Çok rica ediyorum onların hayatındaki en önemli noktanın eğitim olduğunu, üniversite eğitiminin bir meslek seçiminin ne demek olduğunu, bedenlerinin ne kadar kıymetli olduğunu, hayatlarının ne kadar kıymetli olduğunu ve o hayatı bir erkek uğruna mahvetmemeleri gerektiğini lütfen çocuklarınıza öğretin. Lütfen çocuklarınıza aile içerisinde, özellikle babalara söylüyorum; çocuklarınıza şefkat gösterin, saçlarını okşayın, onların dertlerini dinleyin, onların en ufak yanlışlarında onlara arkanızı dönmeyin, çevre ve mahalle baskısı ile asla onları yok saymayın. Tam tersi devir öyle bir devir ki kiminle arkadaşlık yapıyor, ailelerini yakından tanıyın. Bırakın bu baskıları. Bırakın çocukların giyim kuşamına karışmayı. Onların zihinleriyle maneviyatıyla daha fazla ilgilenin. En önemlisi bu. Bu ahlak değerleri, bu maneviyat bu çocuklarda olmadığı sürece gelir 2 ahlaksız 2 güzel sözle bu kızınızı kandırır. Şu an

da olduğu gibi. Kendi eşine, kendi çocuğuna babalık yapamayan, düzgün duramayan, erdemleri olmayan birinden sana ne hayır gelir. Siz bu kadar çirkin ilişkilere nasıl “aşk” diyebilirsiniz? Bunlar aşk falan değil, sadece menfaat ilişkisi.

28 Ocak 2022 tarihli program;

Elif Yıldırım canlı yayına kendi isteği ile geliyor.

Elif Yıldırım bütün bu yaşadıklarından ablasını ve ablasının erkek arkadaşını suçlu bulduğunu söylüyor. Ablasının sevgilisinden şiddet gördüğünü, üzerine kredi çekmek istediğini ve kartını çaldığı iddialarında bulunuyor.

Elif Yıldırım: Esra abla ben geri dönmek istiyorum.

Esra Erol: (Elif Yıldırım’a soruyor) Kime geri döneceksin?

Elif Yıldırım: Kadir’e. Ben gideceğim. Kendim yaşayıp görmek istiyorum. Ben orda çok mutluydum.

“Aile, bireyi ve toplumu etkileyen bir kurum olduğu gibi aynı zamanda birey ve toplumdaki da etkilenen bir sosyal kurumdur” (Yaşar Ekici, 2014). Hemen hemen bütün toplumlarda en önemli kurum olarak karşımıza çıkmaktadır. Geçmişten günümüze baktığımız zaman hemen hemen her toplumda aile kurumu birtakım değişimlere uğramış ve bu değişimler sonrasında aile içindeki bazı roller yeniden şekillenmiştir. “Halen, Türk toplumu hem çağdaş hem de geleneksel özelliklerini özünde taşıyan ailesini temelde korumaya devam etmektedir” (Yaşar Ekici, 2014).

İçinde yaşadığımız Türk toplumunun değerlerinden ötürü aile, ahlak, erdem, mahremiyet gibi kavramlar üzerinde önemle durduğumuz, hassas noktalarımızdandır. Bu sebeple de bu kavramlar çerçevesinde bireyler yetiştirip, topluma kazandırmak belki de kendimize biçtiğimiz en önemli görevler arasındadır. Burada işlenen konuyu etraflıca incelediğimizde; bizim değerlerimize zarar veren ve Türk toplumu olarak benimsediğimiz aile hayatımızdan bir o kadar uzak bir hikâyeye karşı karşıya kalmış durumdayız.

Yaşadıkları şeyi aşk olarak adlandıran Kadir ve Elif isimli şahıs yaptıklarında bir yanlış olmadığını yaşadıkları hislerin gerçek olduğunu ve sonsuza kadar süreceğini söylüyorlar. Bütün bunlar yaşanırken ve konuşulurken aynı evin içinde Kadir isimli şahısın nikahlı ve olanlardan habersiz 2 masum çocuk var. Burada “aşk” adı altında 2 çocuk ve bir kadının hayatı derinden etkileniyor.

6.2.3. Örnek Olay Örgüsü-3

17 Eylül 2021 tarihli Esra Erol'da programının içerik analizi gerçekleştirilen öyküsünü oluşturan aktörler:

Melahat Oruç: Fatma Kaymaz'ın annesi

Fatma Kaymaz: Melahat Oruç'un kızı ve Ahmet Kaymaz'ın resmi nikahlı eşi

Ahmet: Kaymaz: Fatma Kaymaz'ın kaçarak evlendiği kişi

19 yaşındaki kızının %45 engelli olduğu ve temmuz ayı ortalarında evden kaçtığı iddiasıyla Melahat Oruç Esra Erol'da programının canlı yayın konuğu oluyor. Yanına kaçtığı kişinin dini nikahlı bir evliliği olduğu ve bu evlilikten de 2 çocuğu olduğunu söyleyen Melahat Oruç kızının bu evlilikten vaz geçmesini istiyor.

Esra Erol: (Melahat Oruç'a soruyor) Nasıl evden kaçtı bu kız?

Melahat Oruç: Devlet onu temizlik işine koydu, işten doğru kaçtı. Ahmet gelmiş kızımı zorla kaçırmış.

Bunlar konuşulurken Fatma Kaymaz isimli adı geçen şahıs telefon ile canlı yayına bağlanıyor.

Esra Erol: Fatma merhaba

Fatma Kaymaz: Merhaba Esra Hanım

Esra Erol: Annen senin %45 engelli olduğunu bir evlilik sorumluluğu alamayacağını söylüyor. Şu an da Ahmet Kaymaz ile resmi nikahlı evlisin değil mi?

Fatma Kaymaz: Evet Esra Hanım.

Esra Erol: Peki evde kaç kişi yaşıyorsunuz Fatma?

Fatma Kaymaz: Kocam, ben bir de kaynanam

Esra Erol: Ahmet'in dini nikahlı eşi nerede kalıyor?

Fatma Kaymaz: O nikahlı değil.

Esra Erol: O da sizinle kalıyor mu?

Fatma Kaymaz: Evet kalıyordu ama gitti bugün.

Esra Erol: Çocuklar kalıyor mu?

Fatma Kaymaz: Evet çocuklar burada.

Esra Erol: Kaç tane çocuk var evde?

Fatma Kaymaz: 2 Tane çocuk var kaynanamla ben bakıyorum.

Esra Erol: Çocukların yaşları kaç?

Fatma Kaymaz: Birisi 1 buçuk birisi de 3 aylık mı ne iyice bilmiyorum ablacığım.

Esra Erol: Anne mi bıraktı çocukları?

Fatma Kaymaz: Anne bakamıyordu çocuklara kaynanamda eşime götür dedi götürdü. Esra abla annemi uzaklaştırır mısınız özel bir şey söyleyeceğim de.

Esra Erol: Dinliyorum.

Fatma Kaymaz: Ben 7-8 yaşında yurttta kaldım. Hiç kimse bana annelik babalık yapmadı. Ben çok şeyler yaşadım. Eşimi bırakıp gelmeyeceğim.

Esra Erol: Fatma çok zor bir hayatın olmuş. Öncelikle sana 2 sorum var. İlki Hamile misin?

Fatma Kaymaz: Hayır. Kim söyledi size? Esra Hanım ben hamile değilim.

Esra Erol: inşallah değildir. Sen o küçük çocuklara annelik yapabilir misin?

Fatma Kaymaz: Yaparım. Kaynanam ile bakıyorum Esra abla.

Esra Erol: Maaşın var mı senin? Şu an çalışıyor musun?

Fatma Kaymaz: Evet çalışıyorum. 4.700 alıyorum.

Esra Erol: Fatma maaşı kim çekiyor?

Fatma Kaymaz: Ben ile eşim gidiyoruz. Eşimin işi varsa kaynanam ile gidiyoruz.

Esra Erol: Peki parayı kim alıp cebine koyuyor.

Fatma Kaymaz: Kaynanama veriyorum altın alıyoruz. Gerisini de kaynanam saklıyor. Esra Hanım ne kocam ne kaynanam paramı yemiyor.

Melahat Oruç: Fatma doğru söylüyorsun sana bakmadım, annelik yapmadım. Ben neler çektim seni sırtımda okula götürmedim mi?

Esra Erol: Fatma eşin ile seni aldırayım mı gelir misin?

Fatma Kaymaz: Kaynanam izin verirse gelirim.

20 Eylül 2021 tarihli program;

20 Eylül 2021 tarihinde Fatma ve eşi Ahmet canlı yayına görüntülü bağlanıyor. Anne Melahat Oruç kızı ve damadıyla karşı karşıya kalıyor ve aralarında şiddetli bir konuşma geçiyor.

Esra Erol: Hoş geldiniz yayına. Nasılsınız iyi misiniz?

Fatma Kaymaz. Hoş bulduk Esra Hanım iyiyiz siz nasılsınız?

Melahat Oruç: Bu altınların hepsi sahte ama ben altın değil kızımın mutluluğunu istiyorum.

Esra Erol: Ben iyiyim ama seni ve yaşadıklarımı öğrenince moralim bozuldu.

Fatma Kaymaz: Ben engelli olsam engelli okuluna giderdim. Küçük yaşlardan beri yurtlarda kalıyorum. Annem bana şiddet yaptı, babam bana şiddet yaptı. Ben sadece mutlu olmak istedim. Şu an mutluyum. Benim için artık ne annem ne de babam var. Benim kaynanam ile kocam var onlar bana yeter.

Esra Erol: Hayat arkadaşı önemli bir seçim. İlerde iyi bir baba olacak mı, iyi bir koca olacak mı bunlar çok önemli. Sen Ahmet'i ne kadar süredir tanıyorsun?

Fatma Kaymaz: Haziran'dan beri Ahmet ile sosyal medyadan konuşuyoruz. Ahmet ben geleceğim ailenle tanışacağım dedi. Anneme söyledim annem bana şiddet uyguladı ben de kaçmaya karar verdim. Ahmet geldi beni aldı.

Esra Erol: Çocuğu olduğunu sana söyledi mi?

Fatma Kaymaz: Evet söyledi.

Esra Erol: Kaçtığında çocukları ve diğer eşini gördün mü?

Fatma Kaymaz: Hayır görmedim. Düğün yaptık, düğünden sonra uyuduk uyandık Gülşah ve çocuklar o zaman gelmiş. Gülşah bizimle yaşamadı.

Esra Erol: Sana resmi nikah kıymasının sebebi ne? Gülşah'a kıymamış 2 çocuğunun annesi.

Fatma Kaymaz: Beni seviyor Esra Hanım herhalde nereden bileyim?

Melahat Oruç: Para.

Fatma Kaymaz: Ya ne parası sus sen oradan anne.

Esra Erol: 15 gün önce sen kiminle karakolluk oldun?

Fatma Kaymaz: Annem bana kaç gel ben sana bakacağım dedi. Bende kaçtım ama giderken bayıldım.

Esra Erol: Sen Ahmet'ten neden kaçmak istedin? Kayınvaliden mi dövdü yoksa Ahmet mi sana şiddet uyguladı?

Fatma Kaymaz: Onlar bu zamana kadar bana şiddet uygulamadı. Kaçmak istedim kaçtım.

Anne Melahat Oruç kızının o evde Ahmet Kaymaz ve kayınvalidesinden şiddet gördüğü ve Fatma'nın parası için yanlarında tuttıkları iddiasını sıklıkla dillendiriyor.

21 Eylül 2021 tarihli program;

Fatma Kaymaz ve eşi Ahmet Kaymaz canlı yayına geliyorlar.

Fatma Kaymaz: Rezil olduk ya, valla rezil olduk.

Esra Erol: Güzel kızsın Fatma.

Melahat Oruç: Kaderi güzel değil.

Fatma Kaymaz: Başladı bir daha.

Melahat Oruç: Ahmet kızımı istemeye gelmek için yol parası istedi.

Esra Erol: Fatma annenin tek bir derdi var. Benim kızım evlilik yapamaz, evlilik sorumluluğu alamaz, bu evlilik ile kuması ile aynı evde yaşayamaz, 2 tane çocuğa bakamaz. Sen o evin içinde Ahmet ve annesinden şiddet görüyor musun?

Fatma Kaymaz: Hayır.

Melahat Oruç: Görüyorsun, görüyorsun!

Esra Erol: Onları korumak için böyle konuşuyorsun. Komşularına Çok dert yanıyormuşsun.

Fatma Kaymaz: Biz komşularla görüşmüyoruz. Evden dışarı çıkmıyorum.

Esra Erol: Niye? Çünkü evde 2 çocuktan, yemek, temizlikten vakit bulamıyorsun.

Esra Erol: Ahmet sen Fatma'yı neden kaçırdın?

Ahmet Kaymaz: Evlenmek için.

Melahat Oruç: Yalan söyleme. Parası için. Para tatlıdır tatlı.

Ahmet Kaymaz: Gülşah ile denedik olmadı. Fatma'yı sevdim. Bir anda oldu bitti. Ben 4-5 evlilik yaptım. Hiç kimseye nikah yapmadım. Mutluluğu Fatma'da buldum.

Adı geçen Ahmet Kaymaz isimli şahsın dini nikahlı eşi Gülşah'ın annesi canlı yayına telefon ile bağlanıyor ve Gülşah'ın 2 çocuğu ile hala köyde Ahmet, Fatma ve kayınvalidesi ile yaşadığını söylüyor. Aynı zamanda Ahmet Kaymaz'ın Fatma ve Gülşah'a şiddet uyguladığı dile getiriyor.

22 Eylül 2021 tarihli program;

22 Eylül 2021 tarihli canlı yayına adı geçen Ahmet Kaymaz'ın 2 çocuklarının annesi Gülşah isimli şahıs canlı yayına geliyor.

Esra Erol: Gülşah sen buraya nereden ve kimin evinden geldin?

Gülşah: Ereğli'den Ahmet'in evinden geldim.

Esra Erol: Sen Ahmet ve Fatma evlendiğinden beri onlarla mı yaşıyorsun?

Gülşah: Evet.

Esra Erol: O evde üçünüz beraber yaşıyorsunuz.

Gülşah: Evet.

Esra Erol: Gülşah, Ahmet ile kaç yıldır berabersiniz?

Gülşah: 7-8 senedir.

Esra Erol: Sen bu ilişkide mutlu muydun?

Gülşah: Mutluydum.

Esra Erol: Bu sevdiğin adam Fatma ile evlendi.

Gülşah: Evet. Ben cezaevine gireceğim, sen annenlerde kal dedi ben gittim. Sonra geldim birkaç gün sonra evlenmiş.

Esra Erol: O düğünden sonra sen, Ahmet, Fatma, kayınvaliden ve 2 çocuğun beraber yaşamaya başladınız.

Gülşah: Evet.

Esra Erol: Sana şiddet uygular mıydı?

Gülşah: Bazen.

Esra Erol: Ahmet bu nasıl bir sapkınlıktır ki, 1 aylık bir bebeğin varken bir kız kaçıyorsun?

Gülşah: Esra abla Ahmet bana dedi ki: “ben Fatma’yı parası için seviyorum” dedi. Ahmet beni de para için hırsızlığa götürüyordu. 75 yaşındaki adama beni satmaya kalktı. Ben çok çektim abla.

Ahmet Kaymaz: Araştırm, öyle bir şey yok.

Esra Erol: Ben hepsini araştırdım Ahmet. Senin aile içi istismarcı olduğun karşımıza çıktı, hırsızlık karşımıza çıktı, aynı zamanda bu kadını (Gülşah) mağdur edip evden dışarı çıkartmadığın karşımıza çıktı, bu kızı (Gülşah) kendi abin ile görüştüğün ortaya çıktı. Daha da araştırırsam altından neler çıkacak. Daha ekranda söyleyemeyeceğim şeyler var. Aynı evin içinde hep beraber yaşıyorsunuz. Bu kadın yukarda kimin yanında kalıyor?

Ahmet Kaymaz: Abimin.

Esra Erol: Niye ve hangi sıfatla abinin yanında kalıyor?

Kızını kendisi ile evlerine dönmeye ikna eden Anne Melahat Oruç sevinç göz yaşları içinde 6 Ekim 2021 tarihinde programı terk ediyor. Fakat aradan çok geçmeden anne-kız tekrar 3 Aralık 2021 tarihinde canlı yayına geliyor.

3 Aralık 2021 tarihli program;

Fatma Kaymaz canlı yayına göz yaşları içinde ve saçları kesilmiş olarak annesi Melahat Oruç ile katılıyor.

Esra Erol: Hoş geldin Melahat Abla, değişen hiçbir şey yok.

Melahat Oruç: Hoş Bulduk. Hayır, yok.

Esra Erol: Biz Fatma’yı buradan annesinin yanına uğurladık.

Fatma Kaymaz: 4-5 gün sonra Ahmet mesaj attı. Ben seni alacağım dedi. Bende gelme dedim. “Yanımda silahım var gelir gözünün önünde anne-babanı öldürürüm, seni de kaçıırım” dedi. Bende korktuğum için tamam deyip peşinden

gittim. Arabaya bindim, komşular gördü. Annemi Fatma kaçtı diye haber vermişler. Annem de polisi aramış. Uzaklaştırma olduğu için polisler Ahmet'in yanına gitmeme izin vermedi. Eve annemin yanına geldim, Ahmet tekrar beni tehdit etti. Sonra annemler falan herkes uyuduktan sonra bende tekrar evden kaçtım. Abisinde kaldık Zonguldak'ta 1 hafta falan. Ahmet orada bana çok kötü davrandı, hep bağırdı çağırdı. Yanına kaçtıktan sonra Ahmet'ten ve ailesinden sürekli şiddet gördüm. Saçlarımı da Ahmet ve Kaynanam kesti.

Esra Erol: Sende anlat Melahat abla.

Melahat Oruç: Ahmet bunun elini tutmuş, annesi de makinayla kesmiş. Kulağına da arkadan vurmuşlar benim yanıma geldiğinde ensesi şişti. Burnu da şişkindi. Ben çok korktum. "Ahmet neden böyle yaptın" dedim "düştü" dedi. Kızım Fatma maalesef hamile. Bana yardımcı olun ben ne yapacağım.

6 Aralık 2021 tarihli program;

6 Aralık 2021 tarihli canlı yayına Fatma Kaymaz annesi Melahat Oruç ile katılıyor. Esra Erol Fatma Kaymaz'ın dün doktora götürüldüğünü ve hamilelik iddiasının doğru olduğunu dile getiriyor. Annesinin ise bu gerçek üzerine ağzından şu cümleler dökülüyor:

Melahat Oruç: Kendine bakmayan doğan çocuğa nasıl bakacak?

Fatma Kaymaz: (Annesi Melahat Oruç' söylüyor) Tamam, bakma istemiyorum. Zaten senin yanında da durmayacağım, gideceğim ben.

Esra Erol: (Fatma Kaymaz'a soruyor) Anne olmak sandığın kadar kolay mı?

Melahat Oruç: Kendine bakamıyor ki Esra Hanım. Anne su getir, anne onu getir, bunu getir. Ya bebeğe nasıl bakacak Allah rızası için bir konuşun. Yedin bitirdin beni kızım, yedin bitirdin ama seni bırakmayacağım.

Fatma Kaymaz: (Annesi Melahat Oruç' a ağlayarak söylüyor) Hayallerim vardı benim, hepsi yıkıldı. Biz en başta çok mutluyduk, kavga bile etmiyorduk. Esra Erol'a çıkınca yuvam yıkıldı.

Esra Erol: Ahmet'in yayına kaçırıyorsun. Ahmet yangından mal kaçırır gibi seninle hemen nikah kıyıyor. Sen diyorsun ki o evin içinde seninle Gülşah vardı. Gülşah'ın da Ahmet'ten 2 çocuğu vardı. Siz hepiniz mutlu mutlu yaşıyordunuz. O

çocuklar şu an devlet korumasında. Devlet onları ne Ahmet'ten baba ne Gülşah'tan ana olur diye aldı.

Ahmet Kaymaz canlı yayına telefon ile bağlanıyor.

Ahmet Kaymaz: Ben ne bu çocuğu istiyorum ne de Fatma'yı istiyorum. Bir an önce boşanmak istiyorum.

2 çocuk babası Ahmet Kaymaz'a kaçarak evlenen 19 yaşındaki zihinsel engelli Fatma Oruç burada istismara uğrayan bir başka farklı isim olarak karşımıza çıkıyor. Aynı zamanda yanına kaçtığı Ahmet Kaymaz'ın eşi ve 2 çocuğu da mağdur olan ve psikolojik şiddete maruz kalan kişiler arasındadır.

Burada 2 kadın bir erkek arasında geçen bir olay işlenmiştir. Aile içi şiddet, istismar, hırsızlık, aldatma gibi Türk toplumunun değerlerine zarar veren, aile içi ahlak kurallarımızın dışında kalan bu kavramları konu içerisinde sıklıkla görmemiz mümkündür. Olayın merkezinde iddiaya göre dini nikahlı eşini başka erkeklere ve hatta abisine pazarlamaya çalışan, eşine zorla hırsızlık yaptıran, daha 1 aylık bebeği varken bir kız kaçırıp sırf onun engelli maaşından yararlanabilmek için resmi nikah kıyan bir şahıs yer almaktadır. Burada işlenen hikâye toplum olarak mahremiyet algımızı ve aile yapımıza ciddi anlamda zarar veren, Türk ahlak kurallarından uzak ve bir o kadar da yeni nesil için olumsuz örnek oluşturacak birden çok davranışın bir arada olduğu bir konudur. Belki de 7'den 70'e her yaştan insanın şahit olduğu bu olay günlerce ekran karşısında işlenmeye devam etmiştir.

6.3. Aldatma

6.3.1. Örnek Olay Örgüsü-1

17 Eylül 2020 tarihli Esra Erol'da programın içerik analizi gerçekleştirilen öyküsünü oluşturan aktörler:

Ferdi Karakuş: Esra Karakuş'un nikahlı eşi

Esra Karakuş: Ferdi Karakuş'un nikahlı eşi

Cengiz Koraltan: Esra Karakuş ve Ferdi Karakuş'un alt komşuları

8 yıllık mutlu bir evliliği ve 2 çocuğu olduğunu söyleyen (biri 6 yaşında biri 4 aylık) Ferdi Karakuş eşinin 4 Eylül 2020 tarihinde 4 aylık bebeği ile evden kaçtığını ve ona ulaşmak için programa katıldığını ifade ediyor. Ferdi Karakuş eşinin evden

kaçarken 4 aylık bebeğini yanına aldığını ve 6 yaşındaki çocuğunu komşuya bıraktığını söylüyor.

Ferdi Karakuş: Perişanım abla. Çok kötü durumdayım. Eşimin bir an önce bulunmasını istiyorum. 4 aylık çocuğumun can güvenliğinden şüpheliyim. Bu Cengiz'in de bulunmasını istiyorum ama nerde olduklarını bilmiyorum.

Esra Erol: Şimdi eşin 4 Eylül günü giderken sadece çocuğu alarak gitmedi başka biriyle mi kaçtığını iddia ediyorsun?

Ferdi Karakuş: Evet kendinden 28 yaş büyük biriyle gitti efendim.

Eşinin kendisinden 28 yaş büyük biri olan alt komşuları olan abim gibi sevdiğim Cengiz Koraltan ile kaçtığını ve 2-3 yıldır bir ilişkileri olduğunu söylüyor.

Esra Erol: Eşiniz ben bir hata yaptım derse ilişkiye devam edecek misiniz?

Ferdi Karakuş: Edebilirim. Sırf 2 çocuğum annesiz babasız kalmasın diye.

18 Eylül 2020 tarihli program;

Esra Erol Ferdi Karakuş'un eşi Esra Karakuş'u bulduklarını söylüyor ve Esra Karakuş telefon ile programa bağlanıyor. Eşi Ferdi Karakuş'un kendini dövdüğünü darp raporlarının olduğunu ve evine bakmadığını iddia ederek sözlerine başlıyor. Alt komşuları olan Cengiz Koraltan ile bir ilişkisi olduğunu ve onunla kaçtığını yalanlıyor.

21 Eylül 2020 tarihli program;

Ferdi Karakuş'un nikahlı eşi Esra Karakuş 21 Eylül 2020 günü canlı yayına katılıyor ve karı koca yüzleşmeye başlıyor.

Esra Karakuş: Ben şöyle söyleyeyim Cengiz'i seviyorum.

Esra Karakuş alt komşusuyla kaçtığını ve abi diye bahsettiği Cengiz Koraltan'ı sevdiğini 2 senedir de ilişkisi olduğunu hiçbir utanması olmadan rahat bir şekilde söylüyor. Bu itirafların üzerine Ferdi Karakuş 4 aylık Küçük bebeği için DNA testi istediğini ifade ediyor.

Esra Erol: 4 aylık bebeğin babası resmi nikahlı eşiniz değil yani?

Esra Karakuş: Evet.

Esra Erol: Bunları bu kadar rahatça söylüyorsun Esra.

Esra Karakuş: Evet.

Bunun üzerine Ferdi Karakuş ikisinden de şikayetçi olduğunu söylüyor.

Bir önceki programda bütün iddiaları kabul etmeyen kişi bu programda hepsini kabul ediyor ve çocuğunun babasının resmi nikahlı eşi olmadığını yüzünde hiçbir utanma duygusu ve yüz kızarıklığı olmadan çok normal bir şekilde gülerek ifade ediyor. Bütün bu söyledikleriyle Esra Karakuş isimli şahıs aile kurumunu ayaklar altına alıyor ve bir an olsun utanç duymadan gayet rahat bir şekilde konuşuyor.

Esra karakuş Aradaki 28 yaş farkın ise kendisi için hiçbir önem ifade etmediğini ve aşkın yaşının olmadığını söylüyor.

Ferdi Karakuş: 2. Çocuğum olduğunda çok güzel bir duyguyu yaşadım o gün sevindim hatta ağladım, kapısında bekledim. Hatta çocuğu içeri almışlar çocuğu kucağıma verecekler diye saatlerce bekledim yani o sevinçle orda bekledim ama sonucu görüyorsunuz efendim. Aldatılmışım hiç farkında değilim.

22 Eylül 2020 tarihli program;

22 Eylül 2020 tarihli programa Esra Karakuş'un birlikte kaçtığı Cengiz Koraltan canlı yayına katılıyor. Adı geçen bu isim Esra Karakuş ve Ferdi Karakuş çiftinin mahrem alanları olan evin içinde yaşanan olaylara oldukça hâkim ve rahat bir şekilde dile getiriyor. Bu davranışının etik olmadığını ama yüreğine bu aşk ateşinin düştüğünü söylüyor. Bu durumu komşusunun karısına göz dikmek olarak adlandırmayan bu şahıs bu durumun adına sevgi deyip işin içinden sıyrılıyor.

25 Eylül 2020 tarihli program;

Bu programda 4 aylık bebeğin babasının Esra Karakuş'un resmi nikahlı olan eşi Ferdi Karakuş mu yoksa Cengiz Koraltan mı olduğu DNA testi ile açıklığa kavuşuyor.

Esra Erol: (DNA testi sonucunu açıklıyor) Ferdi Karakuş ve Çocuk Karakuş arasında biyolojik yönden ilişki bulunmamaktadır.

Esra Karakuş: Ben biliyordum zaten Cengiz'den olduğunu. Şükür elhamdülillah diyorum Cengiz Koraltan diyorum.

Tam olarak aslında aile kurumunun değerleri ile denk düşmeyen, aile kurumunu değersizleştiren, bir kadın ve sevgilisi ile karşı karşıyayız. Üst katta beraber

yaşadığı bebeğin resmi olarak babası görülen Esra Karakuş isimli bu kadının resmi nikahlı eşi alt katta ise bu kadının yasak aşkı olarak ifade edilen ve aylık bebeğinin biyolojik babası yaşıyor. Bu kadın rahatlıkla bu ismin eve girip çıkabildiğini ve bebeği sevdiğini söylüyor. Yaşındaki bebeğinin babası olan kişiye gözü kapalı güveniyor ve onu asla mağdur etmeyeceğini bırakıp gitmeyeceğini söylüyor. Esra Karakuş yasak Aşkının yanında maddi manevi olarak çok rahat ve çok mutlu olduğunu ifade ediyor. Resmi nikah ve aile kurumu bu kadın için hiçbir şey ifade etmiyor.

İçinde yetiştiğimiz gerek toplumda gerek ailemiz içerisinde olsun bizlere öğretilen bir takım ahlak, erdem kuralları vardır. Komşuluk ilişkilerimizdeki sınırlarımızda bunlardan bir tanesidir. Ne kadar yakın ya da ne kadar eski komşumuz olursa olsun her zaman herkesin bir sınırları ve her ailenin kendi ailesi dışında giremeyeceği bir mahrem alanı vardır. Burada ise bu söylenilenin aksi bir durum söz konusudur.

6.3.2. Örnek Olay Örgüsü-2

25 Ekim 2021 tarihli Esra Erol'da programın içerik analizi gerçekleştirilen öyküsünü oluşturan aktörler:

Muammer Cambaz: Havva Çınar ve Şengül Cambaz'ın babası

Havva Çınar: Muammer Cambazın kızı ve Tevrat Çınar'ın nikahlı eşi

Şengül Cambaz: Muammer Cambaz'ın kızı

Tevrat Çınar: Havva Çınar'ın nikahlı eşi

Programa Ordu'dan katılan baba kız damadı Tevrat Çınar'ın kızı Şengül Cambaz'ı kaçırdığını ve 3 yıldır kızından haber alamadığını iddia ederek programa başvuruyor. Baba Muammer Cambaz Havva çınar ve Tevrat Çınar'ın bu evlilikten bir çocukları olduğunu söylüyor. Havva Çınar bu hamilelik sürecini yaşarken kız kardeşi Şengül Cambaz sık sık ablası Havva Çınar'ın evine geliyor.

Adı geçen Tevrat isimli şahıs canlı yayına telefon ile bağlanıyor.

Esra Erol: Tevrat Bey Şengül Hanım yanınızda mı?

Tevrat Çınar: Hayır şu an yanımda değil fabrikada işe gitti.

Esra Erol: Şengül Hanımı 2 kere kaçırmışsınız.

Tevrat ınar: İlk kaırdığımda yaşı tutmuyordu teslim ettim. 2. Kaırdığımda Őengöl kendi arayıp gel beni al dedi.

Tevrat ınar bu konuşmalarla ortadaki iddiaları doğruluyor ve baldızı ile bir ilişkisi olduğunu söylüyor.

Esra Erol: (Tevrat beye soruyor) Őengöl normal şartlarda siz Havva ile evliyken sizin neyiniz olur?

Tevrat ınar: Baldızım oluyordu.

Esra Erol: Baldızın falan olmuyor senin karının kardeşi senin kardeşin olur. İnsan karısının kardeşine yan gözle bakar mı ya?

Bütün bu konuşulanlardan sonra Tevrat ınar'ın kendi çocuğunun teyzesini zorla kaçırmadığını Őengöl Cambaz'ın da rızasının olduğunu ve kendi öz çocuğunu da 3 yıldır görmediğini söylüyor.

Őengöl Cambaz canlı yayına telefonla bağlanıyor.

Kendisinin ablasının eşi olan Tevrat ınar'la bir yol çizdiğini bu yolda emin ve mutlu bir şekilde ilerlediğini bu ilişkiyi yaşamaktan bir rahatsızlık duymadığını ifade ediyor. Őengöl Cambaz söylediklerinden sonra stüdyodan gelen tepkilere dayanamayıp telefonu kapatıyor.

Ortada belki de başına gelebilecek en kötü şeylerden biri gelmiş bir eş ve olan biten her şeyden habersiz henüz 4 yaşında olan babası ve teyzesi kaçmış bir çocuk var. Bir yanda karısının kardeşine yan gözle bakan bir adam, diğer yanda ablasının eşine hatta yeğenin babasına yan gözle bakan kadın. Tam anlamıyla bizim gelenek göreneklerimizde, ahlak yasalarımızda olmayan ve kabul edilemez bir durum açık bir şekilde işlenmiştir. Belki de en kötüsü adı geçen bu şahısların yaptıkları davranışların arkasında olduğunu söyleyerek hiçbir utanma pişmanlık tavrı sergilememesidir.

Aile aynı zamanda akraba kavramını da içinde barındıran bir kurumdur. Akraba, aynı soydan gelen bütün insanları kapsayan bir terimdir. İçerisinde yaşadığımız Türk toplumu ve mensubu olduğumuz dinde akraba kavramı oldukça önemli bir değerdir. Bir toplum içerisinde birlik ve beraberlik olması o toplum içerisinde akrabalık ilişkilerinin nasıl olduğuyla da yakından ilişkilidir. Akrabalık ilişkileri içerisinde; saygı, sevgi, anlayış, hoşgörü ve yardımlaşma gibi terimleri

barındırmalıdır. Günümüzde yaşanan birçok toplumsal değişimle beraber akrabalık ilişkilerinde de birtakım değişimler meydana gelmiştir.

Toplumumuzda akraba ilişkileri çerçevesinde baldıza ya da enişteye yan gözle bakmak büyük bir ayıp olarak kabul edilmektedir. Burada geçen olay İslam dinine ve Türk toplumunun ahlak kurallarına aykırı düşmektedir. Bütün bu yaşanan olaylara 4 yaşında bir çocuğun maruz kalması ise bu çocuğun psikolojisini derinden etkileyecek ve hatta ilerde travmatik sonuçlara yol açabilecek bir durumdur.

6.3.3. Örnek Olay Örgüsü-3

1 Kasım 2021 tarihli Esra Erol'da programın içerik analizi gerçekleştirilen öyküsünü oluşturan aktörler:

Kübra Sarıkaya: Sezer Sarıkaya'nın nikahlı eşi

Sezer Sarıkaya: Kübra Sarıkaya'nın nikahlı eşi

Elif Çamur: Sezer Sarıkaya'nın düğün yaptığı kadın

8 aylık hamile ve bir de 2 yaşında bir çocuk annesi Kübra Sarıkaya eşi olan Sezer Sarıkaya'nın hala kendisiyle nikahlı olmasına rağmen başka biriyle düğün yaptığı iddiasıyla programa katılıyor. 5 ay önce eşinin kendisini ve 2 yaşındaki çocuğunu bırakarak evi terk ettiğini söylüyor.

Adı geçen Sezer Sarıkaya isimli şahıs telefon ile canlı yayına bağlanıyor. Ekranda Sezer Sarıkaya ve Elif Çamur' un düğünlerinden fotoğrafı olmasına rağmen Sezer Sarıkaya İddiaları yalanlıyor.

2 Kasım 2021 tarihli program:

Sezer Sarıkaya 2 Kasım 2021 tarihli programın canlı yayınına geliyor.

Esra Erol: (Sezer Sarıkaya'ya soruyor) Sen 5 ay önce evi kim için niye terk ettin?

Sezer Sarıkaya: Elif için terk ettim.

Sezer Sarıkaya 2 yaşında bir çocuğu ve 8 aylık hamile olan nikahlı karısının ve tüm Türkiye'nin karşısında açık açık karısı ve çocuklarını bir kenara atarak evi düğün yaptığı Elif Çamur isimli kadın için terk ettiğini söylüyor. Bu duydukları

karşısında 8 aylık hamile olan Kübra Sarıkaya en kısa sürede kocasından boşanmak istediğini ve nafakalarını da istediğini söylüyor.

Esra Erol: (Sezer Sarıkaya'ya söylüyor) Sor eşine anlaşmalı boşanmak için ne istiyorsun Kübra de.

Sezer Sarıkaya: Ne istiyorsun Kübra? Benden ne istiyorsun?

Kübra Sarıkaya: Nafaka ve tazminat.

Sezer Sarıkaya: Tamam, Nafaka ve tazminat mı ben şu an çalışmıyorum çalıştığım zaman paramı biriktiririm benden alırsın. Çalışmıyorum yani.

Esra Erol: (Sezer Sarıkaya'ya soruyor) Peki çalışmıyorsun. Çalışmayan maddi anlamda yetersizliği olan birisiniz, bir tarafta 2 yaşında çocuğunuz, bir tarafta 8 aylık hamile bir karınız, diğer tarafta düğün dernek ve 2 ev açıyorsunuz. Yani çok eşli yaşayıp nasıl yetiyorsunuz? O parayı nerden buluyorsunuz?

Nikahlı eşi Kübra Sarıkaya eşi Sezer Sarıkaya'nın 5 aydır evdeki bebeğinin bile bez parasını göndermediğini söylüyor.

Programa kocasının 5 aydır ortada olmadığı için boşanma gerekçesiyle başvuran Kübra Sarıkaya Sezer Sarıkaya'nın 5 aydır ortada olmadığı bu süreç içerisinde başka bir kadınla düğün yaptığını söylüyor. Programda yaşananlar ise bu iddianın doğruluğunu ortaya koyuyor. Bu evli çiftin aynı zamanda biri 2 yaşında bir diğeri henüz doğmamış 8 aylık olan çocuğu bulunuyor. Genç kadın tüm bunları geçirdiği bu hamilelik sürecinin ortasında maruz kalıyor ve bu psikoloji ile çocuğunu tek başına kucağına alıyor.

Sezer Sarıkaya isimli kişi yaptıkları ve söyledikleriyle dinimizde, gelenek göreneklerimizde kutsal sayılan nikah ve aile kurumunun kendisi için bir önem ifade etmediğini ortaya koyuyor. Hamile olduğunu bildiği eşini çaresiz bir pozisyonda bırakıp bir de düğün yapan Sezer Sarıkaya yaptığının Türk Ceza Kanuna göre suç olduğunun farkında olmayan bir baba figürü ile karşılaşılıyor. Kocasının ve çocuklarının babasının bir başka kadınla düğün videolarını izleyen bu kadının yerinde kimse olmak istemez.

Aile anne baba ve çocuklardan oluşan en önemli kurumdur. Bu kurum içerisinde her bireyin ayrı görev ve sorumlulukları vardır. Bu görev ve sorumlulukların

en önemlilerinden birkaçı babanın omuzlarındadır. Türk aile sistemi içerisinde baba her zaman aileyi koruyup kollamak ve bir arada tutmakla yükümlü kişidir. Çocuğun sağlıklı bir gelişim süreci geçirmesinde baba kilit rolü oynamaktadır. Sağlıklı bir aile ortamı ve sağlıklı bireylerin yetişmesi için çocuk aile içerisinde baba rolünün eksikliğini hissetmemesi gerekmektedir. Burada ise bu durumun dışında bir olay gerçekleşmiştir. Bu olayda baba figürünün sergilediği bu tavır henüz 2 yaşına ve bir diğeri doğmamış 2 çocuğun psikolojik olarak ileride kendilerini eksik ve yetersiz hissetmelerine zemin hazırlamaktadır. Çocuk için baba güven kavramına eş değerdir ve güven kavramı ise çocuklar için en temel ihtiyaçlardan bir tanesidir. Burada 2 çocuk, çocukların en önemli ihtiyaçlarından biri olan güven duygusundan babaları tarafından mahrum bırakılmışlardır.

SONUÇ

“Ortaya çıkışına dair farklı fikirler ileri sürülse de tarihin başlangıcından bu yana insanla birlikte toplumun temel unsuru olarak var olan aile, günümüze değin çeşitli değişimler yaşayarak varlığını korumuştur” (Faruk, 2017). Çeşitli yapısal ve biçimsel değişimler geçirse de insanlık tarihi kadar eski olan “aile” kavramı 21.yy da önemini korumuş ve biyolojik, sosyolojik, ekonomik, politik pek çok tartışmanın yapıldığı odak bir nokta olmuştur (Öz & Hallaç, 2014).Aslında bir aileye baktığımız zaman yani toplumun en küçük yapı taşına baktığımızda orada o ailenin mensup olduğu toplumun değerlerini, inanışlarını, dinini ve ahlakını görmemiz mümkündür. Bir insandaki duygu, düşünce, inanç ve değerlere de baktığımızda içinde yaşadığı ailenin izlerini taşır. Yani aslında toplum, aile ve insan birbiriyle etkileşim içinde ve birbirinin izlerini taşıyan kavramlardır.

“İnsan birey, aile, cemaat ve toplum olarak kendini üretirken kendiyle, diğerleriyle ve doğayla ilişki ve dolayısıyla iletişimde bulunma zorundadır” (Erdogan & Alemdar, 1994). Uzaktan baktığımızda toplumu bir ormana benzetirsek aile de o ormanı oluşturan her bir ağaçtır. Nasıl ki bu ormanların temeli her bir ağaç ise toplumun temeli de ailedir. Bu temelin sarsılması, bozulmaya çalışılması aslında ailenin içinde bulunduğu topluma verilen bir zarardır bu yüzdendir ki aile değerlerimizi korumak ve sahip çıkmak aynı zamanda içinde yaşadığımız toplumun değerlerini koruyup sahip çıkmakla özdeşdir. Aile kavramının açıklamasını yaparken kurum kavramından ayrı kullanmak imkansızdır. Bu yüzden kurum kavramının olduğu her yerde işe sosyoloji dahil olur.

Naile Postman’ın yıllar önce sorduğu şu soruyu tam da burada yeniden hatırlatmak gerekir; “televizyon kültürü şekillendirir mi yoksa sadece yansıtır mı?” Televizyon günümüzde en ucuz eğlence araçlarından bir tanesi olarak görülmektedir ve hemen hemen herkesin salonlarında baş köşede yer alır. Naile Postman’ın yukarıda sorduğu soruya geldiğimizde ise televizyonun kültürü yansıtması gerektiği cevabını verilebilir. Günümüzde ise öyle bir noktaya geldik ki televizyon da dahil olmak üzere birçok kitle iletişim araca maalesef ki asıl amacından sapmış, kültürü yansıtmak yerine kültürü şekillendirmeye başlamıştır. Sadece kültürü mü şekillendiriyor peki? diye bir soru sordüğümüzde ise; ne yazık ki hayır. İnançlarımızı, aile değerlerimizi ve hatta en hassas noktamız olarak gördüğümüz dinimizi bile şekillendirmeye başlamıştır. Bu

noktada bütün bu bahsettiklerimizden sonra kültürün değişmesi noktasındaki sorumluluğu televizyonun omuzlarına yüklemek de yanlış olur.

Özellikle Coronavirus salgını nedeniyle bütün Türkiye olarak ailemizle birlikte evlere kapanmıştı. Bu durum da büyük bir çoğunluğumuzun vaktini televizyon karşısında geçirmesine yol açmıştır. Saatlerimizi harcadığımız bu televizyonlarda toplumumuzun hiçbir değeriyle uyuşmayan bizi, ailemizi ve özellikle değerlerimizi, geleceğimizi emanet edeceğimiz gençlerimizi olumsuz etkileyen birçok program mevcuttur. Özellikle araştırmamızın da konusu olan genel olarak kadınlara hitap eden “Gündüz Kuşağı” programı olarak adlandırılan bu programlarda manevi ve ahlaki değerlerimizi sarsan birçok konu gözler önüne seriliyor ve aile mahremiyeti hiçe sayılıyor. Esra Erol’da ve Müge Anlı ile Tatlı Sert Programı 2 kadın sunucu tarafından aynı kanalda yayınlanıyor. Buradaki kadın sunucular toplum tarafından oldukça sevilen kişiler olarak karşımıza çıkıyor. Bu durum da programların daha çok izlenmesine katkıda bulunuyor. Buraya katılan konuklar da sıklıkla bu sunuculara ve programlara güvendikleri, bu yüzden de katıldıklarını dile getiriyorlar. Programda evliliğin ve ailenin önemi sürekli dile gelmesine rağmen öyle olaylar konuşuluyor ki bu 2 kavram da değersizleştiriliyor.

Her geçen gün toplumun manevi yapısını bozan ve izleyicileri bu ahlaksızlıklara özendiren söz konusu bu programlar, insanların bakış açılarını ve ilişkilerini değiştirmeye başladığı ne yazık ki bir gerçek. İzlediğimiz, hatta bazen tanık olduğumuz bu tür olaylar aile bağlarında kopmalara, akrabalık ve komşuluk ilişkilerinde güvensizliklere yol açmaya başladı. Televizyonları karşısında ekranlarına kitlenen bu insanlar olarak bizi İslami kimliğimizden uzaklaştırma amacıyla hazırlanan çeşit çeşit programlara her gün tanıklık etmeye başladık. Artık birçok televizyon kanalında ahlaksızlığı sıradanlaştıran ve meşrulaştıran programlar, diziler, filmler yayınlanmaya başladı. Toplumumuzun büyük kesimi tarafından izlenen ve takip edilen bu programlar günden güne sayısını artırmaya ve her geçen gün izleyici kitlesini büyütme devam ediyor.

Daha önceleri yayınlanan ve ahlaki değerlerimi bozduğu gerekçesiyle yayından kaldırılan evlilik programlarının yerini artık bu tarz programlar almıştır. Yeni tarz programların evlilik programlarına göre daha masum olduğunu düşünmemiz ise yaşadığımız en büyük hayal kırıklıklarındandır. Yine hemen hemen aynı sunucular

tarafından farklı bir formatta yayımlanmaya başlayan bu programlar maalesef ki en kadim değerlerimize savaş açmaktadır. Bu programlarda halkın içinden birtakım kişiler geliyor ve özel hayatlarıyla ilgili olayları milyonların önünde anlatıp geçici stara dönüşüyorlar (Akbulut & Baştürk Akça, 2005). Canlı yayında milyonların gözü önünde yapılan DNA testleri, cinayetler, psikolojik ve fiziksel şiddet içerikli olaylar, aldatmalar, taciz gibi daha birçok ahlaki değerlerimiz ve aile içi mahremimize zarar veren olaylar canlı yayınlarda konuşulması ciddi bir boyut kazanmaya başladı. Hemen hemen tüm aile bireylerinin, özellikle de çocukların evde olduğu saatlerde yayınlanması ise en kısa zamanda müdahale edilmesi gereken hususlardan bir tanesidir.

Bu programlar adete aile hayatımıza, ahlakımıza dinamit koyuyor ve aslında bu durum da Türk toplumu olarak karşı karşıya olduğumuz ve henüz ciddiyetinin farkında olamadığımız en önemli konulardandır. Televizyonlarda yayınlanan bu ahlaksızca içerikler toplumsal yapıyı bozacak boyutlara ulaşırken, görevi televizyon yayınlarını denetlemek olan RTÜK'ün bu içeriklerde nadiren ceza uygulama yoluna gitmesi de tepki çeken bir başka konulardan bir tanesidir.

Günümüzdeki insanlar artık özel hayatlarıyla ilgili konuları rahat bir şekilde konuşmaktadır ve mahremiyet kavramını gün geçtikçe önemini kaybetmeye başlamıştır. Araştırmada, Gündüz Kuşağı Kadın Programlarında insanların aile hayatı ve mahremiyetiyle ilgili konuları hiç çekinmeden konuştukları sonucuna ulaşılmış ve bu durum araştırma içinde verilen konuşmalarla da desteklenmiştir.

KAYNAKÇA

- Abuzar, C. (2017). Televizyonun Aile Yapımız Üzerindeki Etkisi. *Harran İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 79-87.
- Ahmet, G. (2013). Aile Türleri ve Başlıca Aile Sınıflandırmaları. A. Mustafa içinde, *Sistemik Aile Sosyolojisi* (s. 93-101). Konya: Çizgi Kitapevi Yayınları.
- Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı . (2014). *Türkiye Aile Yapısı Araştırması: Tespitler, Öneriler*. İstanbul.
- Akbulut, H., & Baştürk Akça, E. (2005). Kadın Programlarına Bir Bakış: "Kadının Sesi" ve "Sizin Sesiniz"de Tür, Anlatı ve Format. *İletişim Araştırmaları Dergisi*, 41-73.
- Avaner, E. (2018). Mahremiyet Nedir? Mahremiyetin Sağlık Hizmetleri Penceresinden. *Türkiye Biyoetik Dergisi*, 110-116.
- Aybars, A. İ., Beşpınar, F. U., Çavlin, A., Eryurt, M. A., Koç, İ., & Özbay, F. (2014). *Türkiye Aile Yapısı Araştırması: Tespitler, Öneriler*. İstanbul: T.C Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı.
- Aydın, B. (2014). Sosyal Medya Mecralarında Mahremiyet Anlayışının Dönüşümü. *İstanbul Arel Üniversitesi İletişim Fakültesi İletişim Çalışmaları Dergisi*, 131-146.
- Balin, H. (2021). Aile İçi Rollerde Babalığın Önemi. *Çocuk ve Medeniyet*, 55-81.
- Bayer, A. (2013). Değişen Toplumsal Yapıda Aile. *Şırnak Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 101-129.
- Bayraktaroglu, A., & Ugur, U. (2011). Televizyon Haberciliğinde Magazinleşme Olgusu. *Güzel Sanatlar Fakültesi Hakemli Dergisi*, 1-47.
- Begtimur, E. M., & Mazıcı, N. (2020). Magazin Haberlerinde İşlenen Aile İçi Sorunların Okur Üzerindeki Etkileri. *Beykoz Akademi Dergisi*, 53-72.
- Bourdieu, P. (2000). *Televizyon Üzerine*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Can, İ. (2013). Ailenin Tarihsel Gelişimi: Dünü, Bugünü ve Yarını. M. Aydın içinde, *Sistemik Aile Sosyolojisi* (s. 65-89). Konya: Çizgi Kitabevi Yayınları.
- Can, İ. (2019). Moderniteden Postmoderniteye Ailenin Ontolojisi ya da Modern Çekirdek Aile Çerezleşiyor mu? *Aile Sosyolojisi Yazıları*, 51-81.

- Canatan, K., Konbak, E., Aslan, T., Özdemir, M., & Yılmaz, Ö. M. (2020). Geleneksel ve Modern Ailelerde Çocuk Yetiştirme Tutumları. *Çekmece İzü Sosyal Bilimler Dergisi*, 151-165.
- Çekiç, S. (2021). Sanal Dünyada Mahremiyet ve Özel Hayat. *Selçuk Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi Dergisi*, 45-65.
- Çelikoğlu, N. (2008). *"Mahremiyet" Kişiyeye Ait Özel Alanlar Tartışması*. İstanbul: İskenderiye Yayınları.
- Dal, N. E. (2017). Tüketim Toplumu ve Tüketim Toplumuna Yöneltilen Eleştiriler Üzerine Bir Tartışma. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1-21.
- Erdogan, İ., & Alemdar, K. (1994). *Popüler Kültür ve İletişim*. Ankara: Ümit Yayıncılık.
- Faruk, T. (2017). Tarihsel Süreçte Aile Kurumunun Dönüşümü ve Geleceğine Yönelik Çıkarımlar. *Medeniyet ve Toplum Dergisi*, 93-117.
- Giddens, A. (2019). *Modernite ve Bireysel Kimlik*. İstanbul: Say Yayınları.
- Gökçe, B. (2018). Türk Toplumunda Aile Yapısı. *Aile Sosyolojisi* (s. 50-82). içinde Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayını.
- Gürol, M. A. (2007). Türkiye'de İş Yaşamındaki Kent Kadınının Açmazı; Kariyer- Aile İkilemi. *Selçuk Üniversitesi Karaman İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 144-150.
- Hatıplı, M. (2017). Postmodernizm, Tüketim, Popüler Kültür ve Medya. *Bilgi Sosyal Bilimler Dergisi*, 32-50.
- Kaplan, C. (2019). Türkiye'de Mahremiyetin Dönüşümünün Aileye Etkileri. İstanbul.
- Kara, B. (2018). Türkiye'de Aile Yapısının Değişime Etki Eden Dinamikler. *Karadeniz Uluslararası Bilimsel Dergi*, 374-385.
- Korkmaz, İ. (2013). Facebook ve Mahremiyet: Görmek ve Gözetle(n)mek. *Yalova Sosyal Bilimler Dergisi*, 107-122.
- Küçük, O., & Koçak, M. C. (2021). Yeni Medyada Mahremiyet Üzerine Bir Araştırma. *Uluslararası İletişim ve Medya Araştırmaları Dergisi*, 18-29.
- Meder, M., & Çiçek, Z. (2012). Mahremiyet Anlayışının Yerinden Edilmesinin Aracı Olarak Kadın Programlarının Türsel ve Söylemsel Analizi; Denizli Örneği. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 9-28.
- Mutlu, E. (1995). *Televizyonda Program Yapımı*. Ankara: İletişim Fakültesi Yayınları.

- Öz, F., & Hallaç, S. (2014). Aile Kavramına Kuramsal Bir Bakış. *Psikolojide Güncel Yaklaşımlar*, 142-153.
- Polat, F., & Karşlı, B. (2012). Evliliğe İlişkin Türk Televizyon Programlarının Sosyolojik Analizi. *Ekev Akedemi Dergisi*, 31-44.
- Postman, N. (2010). *Televizyon Öldüren Eglence*. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Serttaş, A. (2017). Türk Televizyonlarında Yayınlanan Gündüz Kuşağı Programlarında Mahremiyetin Dönüşümü. *Akdeniz İletişim Dergisi*, 9-27.
- Şatıroğlu, A. (2010). *Aile Sosyolojisi*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Açık ve Uzaktan Eğitim Fakültesi.
- Vatandaş, S. (2020). Mahremiyetin Dönüşümü ve İletişim Araçları. *Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi*, 437-458.
- Yaşar Ekici, F. (2014). Türk Aile Yapısının Değişim ve Dönüşümü ve Bu Değişim ve Dönüşüme Etki Eden Unsurların Değerlendirilmesi. *Akademik Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 209-224.
- Yücel, C., & Funda, A. (2017). Geçmişten Günümüze Türk Aile Yapısı. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 87-101.
- Yüksel, M. (2003). Modernleşme ve Mahremiyet. *Kültür ve İletişim*, 75-108.

ÖZGEÇMİŞ

İlkokul ve ortaokulu Safranbolu’da liseyi ise Karabük Demir Çelik Anadolu Lisesinde okudu. 2009 yılında Karabük Demir Çelik Anadolu lisesine başladı ve 2013 yılında bu liseden mezun oldu. 2014 yılında Karabük Üniversitesi Sosyoloji bölümüne başladı ve 2019 yılında bu üniversiteden mezun oldu.